

Kunigas Purickis apkaltintas del šmugelio

Buvusis Lietuvos užsienių ministeris busias teisiamas

Socialdemokratų interpelecija Seime del šmugelio ministerijose

Klerikalai susikompromitavo - gal neteks valdžios.

Užsienio reikalų ministeris kun. Purickis sugautas šmugeliu. Jvelta ir daugiau augstų valdininkų.

CHICAGO, gruodžio 28. — Šiandien "Naujienu" redakcijai tapo pridurtas vieno chicagiečio laiškas, gautas iš Paryžiaus nuo žmogaus, kuris nors aktinagai nedalyvauja politikoje, bet turi progos patirti, kas dedasi Lietuvos vyriausybės ir Seimo sferose. Tas laiškas atidengia ilgai Lietuvos valdžios (ir jos atstovybės Amerikoje) slėptą priežastį, del kurios pasitraukė iš užsienių reikalų ministerijos vietos kun. dr. Purickis.

Amerikiečiai manė, kad prie žastis buvo Purickio nusistatymas Hymanso projekto klausimu, o pasirodo, kad jam reikėjo atsižadėti savo portfelio del šmugelio!

Lietuvos žvalgyba susekė, kad kun. Purickis siunčia į Rusiją kontrabandos keliu išsčius vagonus prekių. Ta kontrabanda tapo sugauta, ir buvusiame užsienių reikalų ministeriui teko ne tik trauktis iš savo vietos, bet teks da ir stoti prieš teisimą.

Bet tai yra tik maža dalis to kriminalio darbo, kuriuo užsiėmė kun. Purickis su savo sėbrais, sėdėdamas ministerio kedėje. Kartu su augščiaus paminėtają žinute, atėjo iš Lietuvos laikraščiai, kuriuose pradedama plačiai aprašyti to kunigėlio darbai ir minima daugiausia žmonių ir įstaigų, įvėltų į tą skandalą. Ištraukos iš tų aprašymų tapo perspausdintos apžvalgos skyriuje.

Skaitant tas istorijas, net koku darosi, kad šitokie dalykai gali dėtis valstybėje, kuri tokiu dideliu vargu tapo sukurta ir yra ginama nuo prietu. Nejaugi Lietuvos liaudis neturėjo jėgos pastatyti prie savo šalies vairo dorus žmones, o ne tokius godišius ir veidmainius, kaip Purickis ir jiems panašus!

Kun. Purickis sugautas.

Augščiaus paminėtai paryžietis savo laiške tarp kitko sako:

"Šiandien gavau žinoti, kad buvusis Užsien. Reik. Ministeris, Purickis, pasirodė esąs didžiausias spekuliantas, ir jis kaip toksai tapo sugautas ir bus teisiamas (mat, žvalgyba sučiupo besiučiantį į Rusiją vagoną sacharino, kokaino ir dar ko ten). Rašo man apie tai St. Seimo narys... Jo nuomone, krikščionys demokratai galutinai susikompromitavo, ir valdžia iš jų rankų visai išslis.

"Socialdemokratas"

Mūsų draugų savaitinis laikraštis iš Kauno. Skaitykite vis! Gaunamas Naujienose Kaina 5c

i rankas liaudininkų ir socialdemokratų, jei paskutinieji mokės susitarti."

Dabar, štai ką rašo apie tai Lietuvos laikraščiai:

"Lietuvių Balsas", kurį leidžia A. Smetona, prof. A. Voldemaras ir kiti, 17 num. rašo, kad Joniškyje neseniai buvo sugauta trys vagonai prekių, kurios priklausančios d-rui Purickiui. Pasak p. Voldemaro, kun. Purickis (dar budamas ministeriu) "grąšinę apsaugos ministeriui šimkui teismu už sulaikymą jo vagonų."

Socialdemokratų interpelecija.

Bet kuomet pasklido gandas apie tuos vagonus, tai socialdemokratai padarė paklausimą valdžiai, ir pastaroji nebegalėjo užslėpti savo kolegų darbelius. "L. B." praneša:

"Socialdemokratų frakcija per St. Seimo gruodžio 6 dieną posėdį įnešė skubotą interpeleciją del spekuliacijos, varomos ministerijų ir atstovybių ir del sulaikytų Jonišky 3 vagonų cukraus, miltų ir 470 pudų sacharino. St. Seimas priėmė interpeleciją, kaip skubotą."

"Lietuvos" gruodžio 10 dieną numeryje, yra trumpai aprašytas tas St. Seimo posėdis, ir tenai mes ve ką randame: "Steig. Seimo Sekretorius Natkevičius skaito gautus įstatymų projektus ir paklausimus, iš kurių žymiausias socialdemokratų skubota Ministerių Pirmininkui ir Krašto Apsaugos Ministeriui interpelecija del spekuliacijos, varomos Ministerijų ir atstovybių ir del Jonišky sulaikytų 3 vagonų cukraus, miltų ir 470 pudų sacharino."

"Interpelecijos svarstymo skubotumas nukeliamas į laiką po perstogės."

Toliau tame pat valdžios laikraštyje randame šitoki aprašymą:

"Po perstogės svarstoma socialdemokratų interpelecija del spekuliacijos, varomos Ministerijose ir atstovybėse, skubotumas."

"Atst. Požela nurodo į Kaco lagaminus ir Skriniaus spekuliaciją, kurie išliko aikštės, svarstant Užsienio Reikalų Ministerijos statutas. Šis Jonišky sulaikytų 3 prekių vagonų atsitikimas yra tik vienas iš daugelio. Jei mes skubotai jo nesvarstysime, tai ką pasakys pasienių sargyba, milicija. Tie pavyzdžiai yra užsikrečiami. Jei atitinkami Ministeriai neims reikiamų žygių, tai mes laikysim juos irgi dalyvaujančius spekuliacijoje."

"Interpelecija daugumos balsų priimta už skubotą."

Reiškia, St. Seimas pripažino kad tas paklausimas yra svarbus ir kad reikia tuojaus reikalauti iš valdžios.

Kun. Purickio pasitraukimas.

Kaip matome iš augščiaus pado duoto aprašymo, "Lietuva" labai trumpai mini tą incidentą,

paliesdama jį tik keliais žodžiais. Bet nėra jokios abejonės, kad socialdemokratų interpelecija Seime ir buvo tas botagas, kuris išginė kun. Purickį iš užsienių reikalų ministerijos.

6 d. gruodžio interpelecija buvo įnešta ir priimta Seime, o 9 dieną gruodžio ministeris jau įteikė savo rezignaciją. "Lietuva" apie tai praneša:

"Gruodžio 9 dieną Užsienio Reikalų Ministeris įteikė p. Ministeriui Pirmininkui prašymą atleisti jį nuo Užsienio Reikalų Ministerio pareigų."

Kaip žinia, Purickio rezignacija buvo tuojaus priimta.

Ryto įdėsimė mūsų specialio korespondento, J. Vanago, straipsnį apie tą šmugelio skandalą. Straipsnis gautas kuomet šio numerio medžiaga jau buvo prirengta spaudai.

Neaprubėžiuos submarinų skaičiaus.

Prancijos griežtas pasipriešinimas sustabdė tolimesnius svarstymus apie submarinus.

WASHINGTON, gruod. 28. — Kiekviena šalis galės budavotis tiek submarinų, kiek tik jai patiks, ar kiek ji pajiegs. Hughes buvo įnešęs nusiginokavimo konferencijai pasiūlymą nustatyti kiek kuri šalis gali turėti submarinų, bet po trumpo svarstymo šandien pasirodė, kad prie susitaikymo negalima bus prieiti ir visas submarinų submarinų klausimas tapo panaikintas.

Submarinų kvotos nustatymui labiausia pasipriešino Francija. Japonija irgi priešinosi, bet ji pasakė, kad jei visos kitos šalys priims projektą, tai ir ji jį priims. Francijos gi delegatai griežtai pasipriešino nustatyti jai kvotai 31,000 tonų ir pareikalavo, kad jai būtų leista pasibudavoti 330,000 tonų įtalpos kruizerių ir kitų mažųjų laivų ir 90,000 tonų įtalpos submarinų, t. y. daug didesnė kvota, negu sau nusistatė Anglija ir Jungt. Valstijos. Francijai pastatius tokius reikalavimus, tolimesnis svarstymas to klausimo pasidarė negalimas ir jį visai panaikinta.

Dabar svarstoma kita įnešimė, butent, kad pagelbiniai laivai ir submarinos nebūtų budavojamos didesnės, kaip 10,000 tonų įtalpos.

Airiai susitaikė?

LONDONAS, gruodžio 28. — Dublino žinia sako, kad iš patikėtinų šaltinių patirta, jog Airijos seimo vadovai laikė slapta susirinkimą, kuriame dalyvavo abi frakcijos ir jame abi frakcijos jau susitaikė apie ratifikavimą Anglijos-Airijos taikos sutarties. Sutartis bus ratifikuota, nes jai pritaria visa Airija. Pranašaujama, kad jei ji bus paduota patvirtinti visuotina mbalsavimui, ji bus patvirtinta 90 nuoš. balsų didžiama.

Tris žmonės žuvo gaisre.

TONOPAH, Nevada, gruodžio 26. — Mažiausia tris žmonės žuvo ir 10 liko sunkiai sužeisti gaisre, kuris sunaikino kasyklų kompanijos darbininkų barakus.

Pirmoji teroristo bomba Lietuvoj

Kapit. Balsio fotogr.

Pasikėsinimas nužudyti Ernestą Galvanauską, Lietuvos Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerį, lapkričio 26 d., 2:30 v. nakties. — Paveikslėly parodyta, kaip didelės jėgos sprogstamoji bomba išdraskė sieną namo, kuriame p. Galvanauskas gyveno. (Plačiau apie tai rašoma šiame numeryje įdėtime dr. St. Kairio straipsny "Pirmoji teroristo bomba Lietuvoj". Rytoj įdėsimė kitą to atsitikimo paveikslėlį).

Talkininkai gretinasi prie Rusijos.

Anglija ir Francija pripažins sovietus.

LONDONAS, gruod. 28. — Svarbiausiu klausimu, kuris bus svarstomas vyriausios tarybos susirinkime Cannes bus pakvietimas Rusijos ir Vokietijos ekonominę ir finansinę konferenciją Londone. Premieris Briand ir Lloyd George surand, kad Rusija yra raktu į pasaulio ekonominę problemą ir Washingtono konferencijoje submarinų klausimas yra naudojamas tik manevravimui už poziciją. Susitarimas bus padarytas Cannes, visai nepriklausomai nuo Hughes ir kitų projektų.

Francija reikalauja, kad iš Vokietijos būtų iščiulptas peskutinis kontribucijos skaitikas, jei bent sovietai pripažintų caro skolas Francijai ir duos didelių privilegijų, kaip gvarantiją užmokėjimo. Tas leistų Francijai palengvinti Vokietijai, kas yra labai svarbu Anglijai, kadangi Anglija negali atgauti savo pirmesnės pozicijos prekyboje iki neatsinaujins Vokietijos prekyba.

Delei nupuolimo pinigų, kitos

PINIGŲ KURSAS.

Vakar, gruod. 28 d., užsienio pinigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip už 25.000 dolerų, banku buvo skaitoma Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos, 1 svaras sterlingų	\$4.20
Austrijos 100 kronų	4.4c
Belgijos 100 frankų	\$7.75
Danijos 100 kronų	\$20.10
Finų 100 markų	\$1.93
Francijos 100 frankų	\$3.05
Italijos 100 liru	\$4.31
Lietuvos 100 auksinių	56c
Lenkų 100 markų	35c
Norvegų 100 kronų	\$16.05
Olandų 100 guldenų	\$36.75
Švedų 100 kronų	\$24.95
Šveicarių 100 franku	\$19.55
Vokietijos 100 markų	56c

šalis negali leisti Vokietijai užversti prekėmis savo marketus, taip kad Vokietijai bus leista naudoti ir vystyti Rusiją ir išgauto ten pelno atmokėti talkininkams kontribuciją.

Francijos valdžiai tokia politika būtų pražutinga, bet kartu nėra kitokio išėjimo ir ji turės pripažinti neišvengtiną. Bet ji ir Anglija nori pirmiausia susitarti tarp savęs i visus klausimus išrišti savais politiniais išrokavimais.

Anglija be to nori patapti arbitratoriu tarp Francijos ir Vokietijos ir ji todėl pasiūlys atitraukti okupacinę armiją, pradedama pagalbą tai šaliai, kuri bus be priežasties užpulta. Francija tam priešinosi, kadangi tada Anglija atrautų diktatorystę Europos politikoje ir jos spēka pasidarytų daug didesnė negu kad buvo pirmiau. Tai yra antra priežastis, kodėl Francija reikalauja daug submarinų Washingtono — kad tuo reikalavimu paskui daugiau sau išsiderėjus nuo Anglijos.

Anglai žudo egyptiečius.

LONDONAS, gruod. 28. — Daily Herald žinia sako, kad daug žmonių liko užmušta pamedelyje Port Said, kada Anglijos kareiviai pradėjo šaudyti i minias Egipto nacionalistų. Anglijos valdžia darė vieną valandą žymesniesiems miesto gyventojams išskirstyti minias gatvėse ir to nepadarius pradėjo i tas minias šaudyti.

Suezas, i kur ištrėmta ir uždaryta nacionalistų vadovus, yra pilnas kareivių. Miestas esąs panašus i parako sandėlį, kuris bile minutę gali užsidegti sukilti.

Caire esą kiek ramiau, bet mokyklos tebėra uždarytos.

Galutinai pavergė Kaukazą

Rusija pasigriebė Kaukazo respublikas.

Panaikino ir tą mažą autonomiją, kurią jos iki šiol turėjo.

KONSTANTINOPOLIS, gruodžio 28. — Kaukazo respublikų, Gruzijos, Azerbaidžano ir Armenijos nepriklausomas gyvavimas buvo visai trumpas. Čia gauta žinių, kad Turkijos nacionalistų valdžia Angoroje gavo nuo šio cicerino sekamą pranešimą:

"Iš priežasties to fakto, kad Kaukazo respublikų federacija tapo prijungta prie centralinės Rusijos, Kaukazo respublikos nustojo teisės turėti savo diplomatinis atstovus užsienyje. Todel tų šalių atstovų misija Angoroje užsibaigė ir nuo šio laiko Rusijos ambasadorius perrims vedimą Kaukazo interesų." Nors paskiausios Tifliso žinios rodo, kad Maskvos valdžia laipsniškai perima administraciją Kaukaze, bet visgi buvo tikėtasi, kad Rusija dar ilgai palaikys nors paviršutinę tų šalių nepriklausomybę. Bet tos respublikos parodė didesnę nepriklausomybės dvasią, negu tai patiko Maskvai ir ji jas tuojaus ir pasivergė.

Nors Leninas tankiai tvirtino, kad sovietų valdžia sutinkanti Rusijoje gyvenančioms tautoms duoti apsisprendimo teisę ir leisti laisvai tvarkytis, bet dabar darosi aišku, kad Rusija nori atsteigti senosios imperijos rubežius.

Kaip tik Vrangelis tapo sumuštas, Rusija pradėjo kakinėtis prie Kaukazo respublikų ir neužilgo Trockis pasiuntė kariuomenę nuversti tų respublikų socialistines valdžias. Betgi Kaukazo sovietams duota šiokią tokią autonomiją. Tečiaus Kaukazo respublikos greičiau atsigavo, negu tikėjosi Maskva, nes nesekė Maskvos pėdomis, o

kurė nepriklausomą ekonominį gyvenimą. Jos matė, kad jų reikalai linksta ne prie Maskvos, bet prie kitų šalių ir kad dar labiau pasiliuosavus nuo Maskvos jos įkurė trijų respublikų federaciją. Kitos gi šalys, kurios nenori turėti reikalų su Rusija, pradėjo įieškoti koncesijų Kaukaze. Kaukazo generaliniu agentu Europoje ir Amerikoje tapo paskirtas amerikietis Day. Ir jį paskirta visai be pasitarimo su Maskvos valdonais.

Maskva gerai numanė, kad ekonominiai pakilę Kaukazas tik sustiprės ir visai atitrauks nuo Rusijos, todėl Maskvos valdžia ir pasiskubino, kol der buvo laikas, visiškai pasigriebti Kaukazą ir panaikinti nors paviršutinę jo nepriklausomybę. Įsigalėjus Kaukaze Maskvai, jau bepradėdą atsigauti Kaukazas pajuto ir badą, kuris dabar ten jau siaučia. Kitos šalys gi, kurios jau buvo pradėjusios prekybą ir užmezgusios ryšius su Kaukazu, dabar juos peitraukė.

Amerika nesišalinanti nuo prekybos su Rusija.

WASHINGTON, gruod. 28. — Baltajame Name pranešamas atnaujinimas prekybinių ryšių su Rusija iš priežasties permainingo Rusijos ekonominės politikos. Sprendžiama, kad tą dalyką šandien svarstė prezidentas ir kabinetas. Spėjama taip, kad prezidentas pritarė jėl dimui i Jungt. Valstijas Rusijos prekybinio agento, kuris galėtų čia prižiūrėti supirkimus. Visas kabineto susirinkimas buvo pašvęstas daugiausiai ekonominiams klausimams.

Suomių konsulas Lietuvai.

ELSINKAI, lapkr. 2) (Elta). — Suomių konsulu i Kauną paskirtas direktorius Vainoc Aaronio iš Elsinkų.

Geriau ir Pigiau Negu Visur Kitur

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius, per kurį jau tapo pasiūsta Lietuvon su viršum 50 milijonų auksinių, visą laiką rupinosi ir rupinasi, kad davus kuogreičiausia ir kuopigiausia pinigų persiuntimą Lietuvon iš Amerikos. Tas didžiame laipsnyje jau tapo atsiektas. DABAR NIEKAS NEGALI PASIŪSTI LIETUVON PINIGŲ GREIČIAU IR PIGIAU kaip NAUJIENOS PER SAVO DU CHICAGOS OFISU.

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius šandien yra didžiausia lietuvių pinigų siuntimo įstaiga Amerikoje, per kurią Lietuvos didieji bankai visiems amerikiečiams pataria siųsti pinigų Lietuvon. Naujienos duoda pilną gvarantiją už pinigus siunčiamus perlaidomis ir duoda paprastas gvarantijas už savo čekius. Naujienos išmaino didesnes pinigų sumas pagal pigiausio dienos kurso, koks tik yra New Yorke ar Chicagoje. Naujienos yra korespondentu didžiausio Lietuvos banko — Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko Kaune. Naujienos siunčia pinigus ne tik Lietuvon, bet ir i visus kitus svieto kraštus. Siųsdami pinigus, visuomet kreipkitės i Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrių.

NAUJIENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS

Vyriausias ofisas
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
BRIDGEPORTO SKYRIUS
3210 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Kas Dedasi Lietuvoj

PUMPENAI.

(Biržų-Pasv. apskr.)

Š. m. spalio 30 d. vietos milicininkai areštavo J. Marcinkevičių, J. Kuklą ir P. Stankuną. Iškratę pirmą Marcinkevičių ir nieko pas jį neradę, jie nusidangino pas Kuklą, bet ir čia slapta nieko nerado. Pagriebę keletą "šviesos" knygų, nenuoramos grįžo pas Marcinkevičių ir vėl ėmė jį kratyti. Beknisinėjant daržinė šiaudus, "išskrito" atsivežtos iš Kuklos knygos, o šias benkant "surasta" ir komunistų atsisaukimų. Po areštų nuovados viršininkas tuojau nuyko į "Darbo Federacijos" štabą — kleboniją. Čia, matyt, gavo įsakymą areštuoti dar Stankuną. Tuo tarpu atpleškė jo ir žinomas Biržų žvalgybininkas Lekavičius. Šis savo darbą pradėjo kumščiu, o kad suimtieji pasisakytų esą kalti, daužė jiems pagaliu basų kojų padus. Pagaliau visus tris nuvežė į Panevėžį. Bet ir čia smagi ranka krito, kaip medžių.

O po dešimties dienų Stankuną ir Kuklą paleido... (S.-d.)

SUBACIUS.

Sp. 31 d. valsčiaus mokytojai padarė susirinkimą. Išrinkti du valsčiaus šviet. komisijos nariai. Nutarta: 1) reikalausti iš savivaldybės, kad ši labiau rūpintųsi mokytojų reikalais ir kad jų raštų nekaišiotų po stalu, 2) kad valsčiuje reikalinga vidur. mokykla, 3) kad mokytojam reikia lavintis ir šiam tikslui steigti mokytojų knygynas, 4) kas mėnuo daryti mokytojų susirinkimai kiekvienoje valsčiaus mokykloje pačiam, kur vietos mokytojas ves pamokas ir skaitys referatą, 5) stovėti nuosaly tikybos ir politikos.

Valsčiaus mokyklų ir mokytojų sąlygos blogos. (S.-d.)

PAGARSINIMAS

Pasiryzau paskelbti lietuvių ir draugų žinią, kad tik-ką nupirkau vaistą — aptieką nuo S. M. Mesiroff, po nr. 3149 So. Morgan St., kampanas 32-os gatvės, Dr. Glaser'io name. Esu per pilnai visa kuo apsirūpinęs ir mano kainos mažesnės nei kur kitur. Turia didelį vaistinių patyrimą, universitete mokslą baigęs, kalbu aštuonias kalbas. Todėl užkvičiu visus lietuvius apsilankyti mano vietoj, kur bus geriausiai patarnauta. Jei kas geidžia patarimo, suteiksiu kuo geriausiai pagal savo išgale.

3149 So. Morgan St., Chicago

Jonas Malokauskas

Tel.: Yards 1826.

Valstiečiai-Liaudininkai kovosią su klerikalais

Lietuvos Valstiečių Sąjungos ir Liaudininkų-demokratų lyderiai: M. Šlezevičius, Dr. J. Staugaitis, F. Bartkevičienė, Vl. Natkevičius ir J. Strimaitis kreipiasi į savo bendraminčius Amerikoje šitokių atsisaukimų:

"Gerbiamasis — Tamista: — Atleiskite, kad mes truputį atsimame Jums liūso laiko. Reikalas tiek svarbus ir neatidėtinas, kad verčia kuogreičiausiai kreipti Tamistos domę, kad Jūs kaip Lietuvos demokratinės Respublikos gynėjas, būtumėt dalyviu einančiojo kovoj Lietuvoje už demokratinę tvarką, piliečių laisvę ir teises.

"Tamistos sekate spaudą ir matote, kad Lietuvos padėtis ekonominiu ir politiniu žvilgsniu yra sunki. Kad visai nesugriauti tvarkos ir nepakirsti pakilusiai tautai sparnų, Lietuvos Valstiečių Partija ir Lietuvos Soc. Liaudininkų Demokratų Partija, stengiasi kiek galint palaikyti Valdžios įtaką ir tvirtinti ją. Krikščionis Demokratai, kurių Seime dauguma, iškarto buvo kiek sukalbamesni ir kartkartėmis nusileisdavo, demokratinio pobūdžio įstatymų išleisdavo. Vienok prieš svarstyti pradžios mokyklų klausimą, Universiteto, ir kitus svarbesnius rūšies klausimus, Krikšč. Demokr. pakėlė sparnus ir jau nemano rokuotis su kitomis partijomis, nei visuomenės protestais. Kad keli šimtai mokytojų protestuoja prieš varžymą jų darbo; jie nekreipia domės. Valstiečių Sąjunga ir Liet. Soc. Liaudininkų Demokratų Partija

ja, stovėdami ant to pagrindo, kad mokykla privalo buti švietinė, o ne bažnytinė, kad tikyba mokyklose privalo buti dėstoma kunigų, jeigu mokytojai nesutiktų, kad mokytojus vaikų tėvai negalėtų iškelti ir rinkti, kad mokytojai nereikėtų kunigo liudymo, kad jis gali dėstyti tikybą, kad Universitete būtų atidarami visi, labiausiai reikalingi Lietuvai mokslų fakultetai, o ne teologijos, kaip kunigai nori, kad konstitucijoje nebūtų įdedama, kad kunigams valstybė moka algas, kad konstitucijoje būtų atskiriamas bažnyčios nuo Valstybės pažymėtas; kad piliečiams būtų gvarantuotos visos didžiosios laisvės, ir t. t. Žodžiu, kad tvarka būtų demokratinė; jie kovojo ir kovoja. Šita kova eina vis sunkyn ir sunkyn. Kuomet dar buvo manoma, kad Krikšč. Demokr. atsižvelgdami į Tautos padėtį nesistengs kęsis pavergti mokytojus, mokytojų ir piliečių, tuomet kova ėjo mažai tempu. Dabar pasirodė, kad jiems nerupi kas bus rytojų su mūsų tauta, o rupi vis savo reikalai. Lietuvos Valstiečių Sąjunga ir Lietuvos Soc. Liaudininkų-Demokratų Partija stoji kovon su Krikščionų Demokratų Partija.

"Ši kova jau prasidėjo po Lietuvos Valstiečių Sąjungos ir Soc. Liaudininkų Demokratų Partijos susivaižiavimo. "Kad pasekmingai vesti kovą, reikia turėti gana dažnai išeinančių laikraščių, suorganizuotą pajėgą; paskutiniąją turime, vienok medžiaginiai stovime silpniau. Dienraštis leisti, kuris, permatoma duos deficitą, reikalingi pinigai. Vietos draugai jau sudėjo ligi 150,000 auksinų tam reikalui, ir dar sudės, bet, kad išleisti dienraštį, reikalinga apie 1,000,000 auksinų.

"Dienraščiui leisti įsteigėme Draugiją "Atžala". Pardavę šios įstaigos akcijas, galėsime išleisti dienraštį. Mūsų pradėti leisti nuo Naujų Metų.

"Tamistos prašytume dėtis prie Draugijos "Atžala", ir gelbėti mus išlaikyti dienraštį; gelbėti kovoj su mūsų priešiniais. Musų laimėjimas, bus ir Jūsų laimėjimas!

Su tikra pagarba, (pasirašo): Mykolas Šlezevičius, Dr. J. Staugaitis, F. Bartkevičienė, Vl. Natkevičius, J. Strimaitis.

"P. S. Butų gera, kad iš Amerikos greitu laiku būtų galima gauti bent 1000 dolerių; prisiųstų mums kuogreičiausiai telegrafu: Lietuvos Valstiečių Sąjunga, Laisvės Alėja Nr. 60, Kaunas, Lithuania".

Prierašė, Mykolas Šlezevičius dar rašo:

"Kol kas gyvename begalo sunkų laikotarpį. Kasžin ar buv kada sunkiau! Taigi prisiekau suglausti visas savo pajėgas, kad apsaugojus krašto nepriklausomybę. Aš esu tikras, kad mes atvesime Lietuvą prie pilnos nepriklausomybės, su Vilnium, kaip sostine. Tik žinoma dar nemažai prisiės sunkių ir pavojingų momentų pragyventi. Bet laisvė niekuomet dovana! Niekam neduodama, tik per kovą ją galima įgyti."

"I-XII-1921, Kaunas."

Atsisaukimas

Žalpių mokyklos ir Liaudies Namų statytojų į savo brolius Amerikon iškeliauvusius ŽALPIEČIUS.

Žalpiečiai! Dar 1914 metais mūsų sumanytoji Žalpių mokykla kartu su Liaudies namu jau pastatyta. Mokykla šiemet šiaip taip pabaigta taisyti ir joje šią žiemą du mokytojai mokina virš šimto vaikų.

Bet mūsų Liaudies Namų svetainė vakarams, paskaitoms ir susirinkimams pasibaigus išsoms liko neįtaisyta.

Medžiagos valdžia duoda, bet pinigų, prie nupulsiu auksino kurso ir iš to kylančios brangybės, iš valdžios tikėtis sunku.

Taigi norėdami taip sunkiai pradėtąjį ir iki tol dvestąjį darbą baigti ir nematydami tarpų jokios galimybės, nutarėme šauktis Jūsų, mūsų brolių Žalpiečių, pagalbos!

Daug jau Jūs esate savo tėvynei padėję — padėkite ir mums nors mažą, bet gerą ir gražų darbą pabaigti! Ta auka eis tiesioginiai Jūsų gimtojo kampelio — žalpių kulturai kelti. Įkurtą mokyklą ir Liaudies namu naudosis Jūsų broliai, seselės, giminės, draugai ir Jums patiems, kurie grįšite tėvynę, bus maloni vieta, kur susirinkti, knygų laikraščių pasiskaityti ir padoriai pasilinksinti. Tie, kurie negrįšite aukosite gražiausio savo gimtinei paminklo pastatymui. Aukos prašytume siųsti tų Gerb. laikraščių Redakcijoms, kurios šį atsisaukimą įdės, arba tiesiai Lietuvon šiuo antraštu: Kaunas — Lietuvos Steigiamoj Seimo Rumai, Kaziu Ralui, Steig. Seimo nariui, pažymint, kad "auka Žalpių Liaudies Namui" ir aukotojo antraštas.

Gautosios aukos su aukotojų sąrašais ir apyskaita, kaip jos sufundotos, bus paskelbta tuose pat laikraščiuose.

Vardu Žalpių mokyklos ir Liaudies Namų statytojų. (pasirašo) K. Ralys.

Steig. Seimo narys. Paaiškinamasai žodis.

Žalpių — Raseinių apskrities, Nemakščių Valsčiaus. Tai yra mažas bažnytkiemis — Viduklės filija. Čionai susiduria trijų Valsčių (Nemakščių, Kelmės ir Viduklės) ir keturių parapijų (Viduklės, Nemakščių, Liolių ir Stulgių) sienos.

Kadangi ir visas pusės gana toli, po 9-12 varstų, tai dar prieš karą Žalpiečiai buvo nutarę steigti liaudies mokyklą, tam ir

žemės 1/2 deš. buvo nupirkę. Bet užėjus karas sumanyta sutrukdė. Tik 1918 metais Lietuvai susikurus savo valdžią įsisteigęs Žalpių Piliečių Komitetas, paėmė šią darbą varyti, gavo iš valdžios miško, 20,000 auks. pinigų ir bendromis Žalpių piliečių pastangomis 1919 metais pastatė Žalpių mokyklą kartu su Liaudies namo sale viršui. Namas turi 10 sieks. ilgio 5 pločio, du butai mokytojams ir dvi didelės mokyklos salės. Liaudies namas viršui išilgai turi 10 sieks. ir skersai 3 sieks. Viešas mokyklos pusė buvo įtaisyta pernai, antra šiemet, gi viršus paliko netaisytas dėl lėšų stokos.

Žalpiečiai turi Vaidintojų kuopelę, dudų orkestrą, yra šiaulių burys, Valst. Sąjungos kuopa, knygynėlis — tai išaugo iš prieš karą buvusio jaunimo ratelio.

ORKESTRĄ--BENA
Parupina visokiems reikalams
J. BALAKAS
1414 So. 49th Court
Chicago, Ill.
Tel. Cicero 2316

Kur seniausia,
Ten geriausia.
SENIAUSIA
Agentura
VIENYBE

Parduoda laivakortes ant visų parankiausių linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos arba ir visur kitur per Antverpą, Rotterdąmą, Bremę, Hamburgą, Liepą, Karaliaučius ir kitus portus į Eidskūnus ir į patį Kauną, taip pat ir iš Lietuvos.

Pinigus siunčia į Lietuvą ir visur pigiausia kaina; už juos garantuoja, kad — ypač Lietuvoje — pinigai bus greitai ir parankiai išmokami artimiausioje vietoje nuo priėmimo gyvenimo.

Pinigus į Lietuvą siunčia telegramu. Amerikos pinigų maino apt visų šalių pinigų.

"VIENYBĖS" SPAUSTUVĖ

Visokius spaudos darbus atlieka greitai, pigiai ir gražiai. Spausdina konstitucijas, knygas, laikams popierius, plakatus, vizitines kortele, balams tiketus ir tt.

"VIENYBĖ"

BINA DU-KART SAVAITĖJE

Spausdina geriausius raštus, vėliausias žinias iš Lietuvos ir visur ir turi juokų skyrį

"TARKA"

AMERIKOJE \$3.50 MET. LIETUVOJE 4.50

Pirkite "Vienybę" Bon-

drovės šėrus. Dividendai mokami. Atėityje bus didelis pelnas.

Vienas šėras \$10.

Užlaiko didelį knygyną, kur galima gauti visokių knygų.

Reikalaukite plėtosnių formacijų apie viską, rašykite mums laiškus, reikalaukite mūsų piniginio kurso ir knygų katalogo.

Su visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN VIENYBE PUBL. CO.

193 Grand St. B Brooklyn, N. Y.

Kur vienybė, Ten galybė.

Lietuvon ir iš Lietuvos LAIVAKORTES

NAUJIENŲ ofisas parduoda laivakortes ant visų geresniųjų linijų važiuoti Lietuvon ir iš Lietuvos.

NAUJIENŲ ofisas nepasitenkina vien laivakortės pardavimu, bet stengiasi kuogeriausia patarnauti keliautojams ir visu kuo juos aprupinti.

SMULKMENISKUS paaiškinimus apie kelionę Lietuvon ir iš Lietuvos Naujienų ofise duoda laivakorčių skyriaus vedėjas A. RIPKEVIČIUS, kurs dabartiniu laiku buvo keliavęs Lietuvon ir atgal, ir todėl gerai žino ir gali paaiškinti kelionės reikalus.

PASPORTUS išvažiuojantiems Lietuvon parupina Naujienų ofisas trumpu laiku, o taip-jau duoda pagelbos aprupinime takų.

ISVAŽIUOJANTIEMS padeda pinigus į Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banką Kaune, arba išduoda pagal dienos kurso čekius, kuriuos išmaino Lietuvos bankas be jokių atidėliojimų ir be jokių nuostolių. Naujienų čekiai Lietuvoj yra geriausi, ką paliudija kiekvienas, kas tik nuvažiuo Lietuvon.

NAUJIENŲ LAIVAKORČIŲ SKYRIUS

1739 S. Halsted St., Chicago

K. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisas:

127 N. Dearborn St., Room 1111-13

Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6

Gyvenimo vieta:

3323 So. Halsted St.

Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus utar-utą ir ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 r.

EUROPEAN AMERICAN BUREAU

FABIANAS ir MICKIEVICZ, Ved.

Geriausią siuntimas pinigų, laivakortes, pašportai ir tt.

NOTARIJUS

Real Estate, Paskolos, Inšurimal ir tt.

809 W. 35th St., arti S. Halsted St.

Tel. Boulevard 611

Valandos: 9 iki 6 kasdien

Vakara: Utar, Ket ir Sub. iki 9 vakare

Ned. iki 3 po pietų

JOHN KUCHINSKAS

LIETUVIS ADVOKATAS

2201 W. 22nd St., kertą Leavitt St.

Telephone Canal 2552

Valandos: 4 iki 6 po pietų, ir nuo 7 iki 9 vakare.

Veda visokias bylas, visose teismuose. Ekzaminuoja Abstraktus, ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant, Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morkėiaus ant lengvų išlygų.

V. W. RUTKAUSKAS

Advokatas

89 So. La Salle St. Room 324

Tel. Central 6399

Vak.: 812 W. 33rd St., Chicago

Tel. Yards 4681.

S. W. BANES

ADVOKATAS

Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.

1311 Rector Building

79 West Monroe Street, Chicago.

Phone Central 2560

Rez. 3214 S. Halsted St.

Yards 1015. Val.: 6 iki 9 vak.

Tel. Haymarket 3669

JOSEPH W. GRIGAL

Lietuvis Advokatas

Kambaris 306, Home Bank Bldg.

Kamp. Milwaukee ir Ashland Aves

Ofise val.: nuo 9 iki 5 ir nuo 7 iki 9 vakare.

GOLAN & GOLAN

ADVOKATAI IR PATARĖJAI

1305-7 127 N. Dearborn St.

Randolph 3899

MAURICE J. GOLAN

Res. 1102 S. Ashland Blvd.

Seeley 3670

Tel. Randolph 2898

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestyj.

ASSOCIATION BLDG.

19 So. La Salle St.

Room 1303

Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų

Namų Tel.: Hyde Park 3395

ANTANAS GREDUŠKA

Generalis

Kontraktorius ir

budavotojas.

Budavojame ir taisome.

1401 W. 47th St., Chicago.

PUSE KAINOS

Išpardavimas

Vyrams ir vaikams siutai ir over-

kotai \$20, \$25 ir \$30, dabar po \$10,

\$12.50 ir \$15.

Kiti siutai ir overkotai iki \$45.

Turime pilniausį pasirinkimą vyriš-

kų vaikams ir vaikams siutų, over-

kotų, Mackinaws, rainkotų ir keltinių

už pusę originalės kainos. Taipgi,

trunkų ir siutkeisų.

Tamistos pinigų vertė, arba pinigai

grąžinami.

Atdara kasdieną iki 9 val. Ned. iki

6 vak.

Isteigta 1902

S. GORDON,

1415 So. Halsted St.

UMAI

APVEIKIA

PRIETVARI

Nedaleisk prietvarui nuodyt savo

kraują ir mažint energiją. Jei tū-

mos jėgos ir skilys nevei-

kia kaip rei-

kia, naudoki-

te Carterio Ma-

zas Jaukų Pi-

les šandien ir

visi nesmagu-

mai pranyks.

Nuo svaigulio, stokos apetito, galvos

aknuodijimo ir šlaikutos odos, niekus

negali joms lygtintis. Tyros daržovės.

Mažos Pils-Maža Doza-Maža Kaina

1-mas Maskaradu Balius

Rengia

Lietuvių Moterų Pašelpinis Kliubas

Subatoj, Gruodžio-December 31, 1921

Mildos svetainėj, 32-a ir Halsted gatvės

Pradžia 8 val. vak.

Grieš puiki orkestra; taipgi bus dalinama šimtais dovanos pinigais ir kitiokiais brangiais daiktais.

Gerbiama publika, malonėkite atsilankyti, linksmai Naujus Metus sutikti taipgi ir dovanas laimėti.

Kviečia Komitetas.

Naujas Socialistų Programas

Stipri akcija padaryta pastutiniame Nacionalinio Vykdymo Komiteto susirinkime naujo Amerikos darbininkų klasės politinės organizacijos plano įkūrimui pažinti naują Amerikos darbininkų pažangos laipsnį. Tiems, kurie savo pritarimus įgijo prie visai kitokių darbininkų sąlygų, buvo smagu tyčiotis iš taip vadinamo Amerikos darbininko nepaisinimo savo klasės reikalais. Šitie geras noras zurėjo vienu metu paleido valdomąjį ratą, kuris turėtų juos nuvesti į darbininkų darbuotės analizą kiekvieno kito šaly. — į svarbiausią ekonominio aiškinimo pamatą; visi reiškiniai, įskaitant darbą visose jo formose, yra savo apytovų padaras.

Darbininkai be tikslo bastės be programos visą nejaunų laiką iki 1848 m., kuomet Marksas apvainikavo savo išrodymą kapitalizmo, suteikdamas darbininkams programą — politinį ir pramoninį programą — kad darbininkų klasė, neišvengiama kapitalistinio chaoso paveldėja, turi valdyti savo pramonės, turi turėti savo valdžią. Šitas buvo kaip ir numatomųjį pasakymu apie per ankštą vokiečių revoliuciją, kuri žadėjo nugriauti junkerių su kaizerizmu ir įsteigti vokiečių respubliką buržuazinio Amerikos ir Francijos tipo — vienintelė galima viltis mašininės pramonijos plėtojimo laipsniui ir juomi paremtai prekybos sistemai. Bet revoliucija tapo pavėluota ir nepavyko. Buržuazinės revoliucijos paėmė viršų. Visuomeninis antagonizmas tapo perkeltas į dirbtuvę. Ir Markso aiškus matymas galėjo pasakyti, kad sekamos revoliucijos bus proletarų revoliucijomis. Ir dabar mes matome Europą siubuojančią.

Kad Europos darbininkai priėmė šią programą mažne visur taip, kad buti organizuotų darbininkų narių reikė tą patį, ką buti socialistu, ir kad Amerikos darbininkų nusistatymas buvo diametriniai priešingas tam, tai išaiškinama žinojo, kokiai klasei jis priklauso. Jis nepriklausė valdančiųjų klasei; jis nebuvo aristokratas; jis nesimaišė su jais; jis negaudavo jų švietimo. Amerikoje dykos žemės veiksnys visai permainingas. Pirmą kartą pasaulio istorijoje darbininkų klasė turėjo progą prie žemės prieiti. Ateivijos banga pludo vakarų link; ją traukė vakarų žemės, kurios po piliečių karui pavesta apsigyvenimui ir kurios gyveniminta tol, iki tapo pasiektas Pacifiko kraštas, išvesta geležinkeliai, pertiesta tiltai per upes, iškirsta kiatrumos kalnuose ir nustatyta miestai skersai ir išilgai tą plotą, kuris tik neseniai buvo nerakšta dykuma. Tai buvo tas laikotarpis, kada Amerikos darbininkų klasė giedojo, "Dėdė Samas gana turtingas, jis išteks mums visiem po farmą."

Darbininkai iš rytinių miestų, ar europiniai ateiviai plaukė į tą dykumą tukstančiais, jie ėmė sau po šimtą šešiasdešimt ar tris šimtus divideimt akrų žemės, praturtėjo iš savo gaminių, jų vaikai gavo mokslą, aplinkui juos augo miestai, jie buvo miestų majorais, legislaturų nariais, kongresininkais ir prezidentais. Šiandien šitos darbininkų klasės žmogus užima prezidento vietą. Taigi, darbininkai matė, kad valdančiųjų klasė auga iš jų pačių eilių. Be to, šitie valdo val, bankininkai, kongresininkai ir kiti, maloniai, draugiškai elgėsi su darbininkais. Jie ėjo į tą pačią bažnyčią, jų vai-

kai lankė tą pačią mokyklą, jie domėjosi vieni kitų šeimynomis, nuykė miestan. Taigi darbininkai buvo aiškioj klasinės vienybės padėty; jie matė reikalų tolygumą ir žinojo, kad be galutinio sukilimo prieš valdovus marksinis programmas niekuomet negalės būti įvykintas.

Amerikos darbininkų judėjimas išaugo iš ekonominio gyvenimo aukštos sieninės normos sąlygų; ir jo svarbiausiu tikslu buvo išlaikyti šią "amerikinę gyvenimo normą" prieš Europos kaimiečių ateivystę — grintelninkus arius, "dago" geleželių darbininkus, syrus, indusus, pietryčių Europos ateivius ir tą didįjį neorganizuo- tų darbininkų rezervuarą pietinėse valstijose. Va delko Am. Darb. Federacija apsiatė draudžiamą aukštų įžengiamųjų mokesčių, knygų uždarymo ir teritorinio neorganizavimo sieną. Ji tvirtino, kad šita gyvenimo normos siena, darbininkų klasės "lygybė" su ponų klase gali pasilikti net dykai dalinamoms žemėms pasibai- gus ir mašinų ištaisymui pakilus iki tokios jėgos aukštų- bės, kad penki milijonai žmonių galima išmesti iš darbo rankos mostelėjimu. Kiekvienas socialistas galėjo pasakyti šitiems akliems aklų vadovams, kad darbams sumažėjus žemiausiai apmokamas darbininkas nutrauks aukščiausią išlavinto amatininko normą žemyn. Ir socialistai pasakojo šitas ryškias teisybes.

Bet grynai darbininkų klasės partija su programą vienai darbininkų klasei tapo su paniekimu atmesta šitų unijistų, manančių, kad "darbininkas yra tiek pat geras kaip ir kiekvienas kitas," kad tukstančiai jų narių yra valdiškose vietose, kad darbininkai vis viena yra sudarę valdžią ir kad jų proga valdyti valdžią yra tokia pat gera kaip ir kapitalistų klasės. Todel socialistų partija Amerikoje, tolydžio atmetama organizuotų darbininkų, buvo priversta užimti švietimo organizacijos poziciją. Ji darė šitą darbą gerai geru laiku ir prastu. Bet jos propaganda savaime virto teoretine ir akademine, paliečianti darbininkų klasės reikalus kaip neaiškus ir tolimas daiktas. Tas gal ir gerai buvo, nes amerikiečiai buvo sotūs ir, turėdami apšvieta savo rankose, nereikalavo daug sukti galvos tuomi, ką jie valgs ir kaip

LIETUVA
Zieminės numazintos kainos galėjęs Arčiausia pasiekimui Lietuvos vie-
ta. Geras miestas, ir ūkietiniai. Di-
dels pasivaikėtojiui vieta. Visi pa-
rankumai, moderniško laivo.

RED STAR LINE
New York i Hamburgą, Libavą, Danzigą
Samland (tik 3-čia klasė) Sausio 21
New York iki Plymouth'o, Cher-
bourg'o ir Antverp'o Sausio 28
Zeeland) Sausio 28
Finland) Sausio 7
Lapland) Sausio 7
Lapland) Sausio 21

AMERICAN LINE
New York iki Plymouth'o, Cher-
bourg'o, Brunsbuttel, Hamburgą ir
Danzigą.
Visa kelionė vandeniu į Lenkiją
Manchuriją (Gruodžio 29
Mongoliją) (Sausio 12
Minnekahda) Sausio 26
New York i Hamburgą
Haverford, Vas. 9
INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE CO.
120 laivų 1,300,000 tonų
Chicago: F. C. Brown, West. Pass.
Manager. 14 North Dearborn St.

gyvens. Jie reikėjo sujunginti prie mintijimo ir svarstymo. Ir tą socialistų mokymąs padarė — padarė taip gerai, kad jų pozicijos, jų išlygos, jų analizės ėjo į mūsų literatūrą ir mūsų politinius išvadus. Be to, mūsų nuolatinis kalimas pramušė darbininkų organizacijų odą.

Kiekvienas senas socialistas darbuotojas gali paliudyti skirtumą tarp to, kas buvo prieš socialistų įrodymo priėmimą dvidešimts metų tam atgal, ir to, kas yra dabar. Tąsyk buvo manoma, kad mes atsidavę neįvykinamoms svajonėms; dabar darbininkai klausosi su atsidėjimu; jie žino, kad mes kalbam už jų pusę. Karas užbaigė Amerikos jaunybės dienas. Ji negali ilgiau dėti savo atsakomybės niekais ir pasiliuosuoti nuo savo likimo kaip viena kapitalistinių pasaulio šalių, sujungtų viena su kita neišvengiamais bendrais reikalais. Ir Amerikos darbininkai susiduria su politinės galybės kontroliavimo klausimu, arba su galimybe buti nugarazdintais kilančio Amerikos imperializmo prieplūdžio. Senoji Socialistų partijos idėja su savo akademiniu užuotumo politika nesigriebė konkrečių Amerikos darbo klausimų ir pasiliks viena savo išimtinę intelektualumo didybę, taip kaip jos pramokėja, Soc. Darbo Partija; toji dingio visiškai, kadangi ji bandė priversti darbininkus eiti ten, kur ji nori, o nepripažinti, kad dar-

Darbininko Draugas
PAIN-EXPELLER
Valzbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofise.
Garsus per daugiau kaip 50 metų.
Tėmųk Iškaro (Anchor) Valzbaženklį.

Bridgeporto Lietuviams

- NAUJIENOS Chicago lietuviams pasidarė taip kaip duona, be kurios negalima apseiti. Taip jau Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius kasdien darosi reikalingesnis kiekvienam lietuviui.
- Idant Jums patogiau būtų susisiekti su Naujienų ofisu ir Naujienų Pinigų Siuntimo skyrium visokiausiuose reikaluose, Naujienos įsteigė savo šaką ant Bridgeporto.
- Naujienų Pinigų Siuntimas Lietuvon yra pavyzdys geriausio, rupestingiausio, pigiausio ir greičiausio patarnavimo. Lietuvos didieji bankai pageidauja, kad pinigai iš Amerikos būtų siunčiami tik per Naujienas, nes jie tada turi kuomžiausią klapato ir turi pilną atsargos užtikrinimą.
- Ateikite! Mes esame čia, ant BRIDGEPORTO idant JUS VISUOMET galėtumėte pasinaudoti tuo patarnavimu, kokį tik Naujienos tepajiegia duoti, nes visą rupestį tam padeda.

NAUJIENOS Bridgeporto Skyrius

3210 So. Halsted Street

Telefonas Boulevard 9663

Valandos: kasdien: nuo 8:30 val. ryto iki 9 val. vakaro, nedėdieniais: nuo 10 val. ryto iki 2 val. po piet.

bininkai turi eiti ten, kur jų apytovų dėsniai juos verčia.

Tikrasis darbininkų klasės ištaisyimas turi pareiti iš organizuotų darbininkų, aukščiausios darbininkų klasės išraiškos. Todel federacinis politinio veikimo planas, priimtas Nac. Vyk. Komiteto parodo šito dėsmo pripažinimą ir Socialistų partijos norą atvesti visas fanatiskas idėjas ir veikti išvien su Amerikos darbininkais jų programą. Lieka tik laiko klausimas, iki didėji Amerikos darbininkų partija taps įkurta šito šaly kovai su kapitalistų partijomis. Liberalų partija, — tokia kaip 48 metais — ne-

gali sau kelio praskinti. Tas laikas praėjo drauge su populistais. Pasak Markso, "buržuazinių revoliucijų nebus daugiau." Dalykai tarp darbininkų klasės ir jos prispaudėjų per daug įtempti.

— (Ida Crouch Hazlett).

ASHLAND JEWELRY MUSIC STORE

Deimantai,
Lakrožiai,
Auksybė, Co-
lumbijos Grafo-
nolas ir lietuviš-
ki naujausi re-
kordai.

4537 S. Ashland
Av., Chicago, Ill.

Pagerink Savo Buvi

Pradėk Taupyti Pinigus
Su Naujais Metais

Gerame ir Tvirtame Banke—Universal State Banke

Capital and Surplus \$250,000.00

Jau nėra reikalo Lietuviams klajoti po Svetimtaučių Istaigas, nes

UNIVERSAL STATE BANKS

jas pilnai pavaduoja, kaip didžiausias ir tvirčiausias lietuvių valstijinis bankas. Ir kaip toks liko priimtas į Chicago Clearing House Association. Tas liudija puikų stovį, ir didelį Banko progresą.

DABAR KAIK TIK YRA PATOGUS LAIKAS PERKELTI SAVO PINIGUS Į ŠI BANKA NESUGADINUS NUOSIMČIO: Priduokite mums tik knygutę bilė kokio Banko. Mes patys viską atliksim.

Turėsite sau naudą, geriausį patarnavimą, ir prisidėsite prie didesnio išauginimo Lietuvių Banko, ir Lietuvių Vardo.

Pinigai Tikriausiai ir greičiausiai nueina Lietuvon per Universal State Banką
Nes yra siunčiami kas dieną paštu ir kablegramais tiesiog Kaunan.

UNIVERSAL STATE BANKS

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Severos Gyduoles užlaiko
seimynos sveikata.

Kosulys ir persišaldymas.

Šiam laike metu, kosulys ir persišaldymas viešpatuoja tarp suaugusių ir vaikų. Jeigu neatkreipus atidosis, jie gali suteikti yvarias pavojingas ligas. Pralauk nedoras pasėkmes nuo persišaldymo, indamas Severa's Cold and Grip Tablets (Severo Pylskelies nuo Persišaldymo ir Gripės). Kaina 30c.—Greitą pagalbą nuo kosuli duoda

Severa's Cough Balsam

(Severo Balsamas nuo Kosulį). Jis palengvina erzimą, paluso akrepius, sustabdo kosulį, padara kvie-pavimą lengvą ir pagelba gamtai sugrąžinti normaliąją stovį. Didėsnis bonkute 50 centai, mažesni 25 centai. Visose Aptiekose.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Waukegano Lietuviai

Norėdami SIŪSTI PIR IGU savo giminėms LIETUVON, kreipkitės į J. E. Bruzevičiaus aptieką:

WAUKEGAN PHARMACY,

1005 Marion Street,
Waukegan, Ill.

Pinigai iš Rockfordo Lietuvon

Pinigus iš Rockfordo Lietuvon galima tiesiai siųsti per S. J. Petrauską, Rockford Real Estate & Loan Co.

Iš čia pinigai yra siunčiami Lietuvon greičiausiu būdu ir už pinigų siuntimą pilnai atsa-koma.

Siųskite pinigus Lietuvon per

J.S. Petrauskas
809 So. Main Str.
Rockford, Ill.

Pinigai iš Kenoshos Lietuvon

Kas nori siųsti pinigų iš Kenoshos savo giminėms Lietuvon, money orderiais ar draftais tegul kreipiasi pas A. Pakšį.

Iš čia pinigai yra pa-siunčiami Lietuvon greičiausiu būdu ir už pinigų siuntimą pilnai atsa-koma.

Parduodamos laiva-kortės Lietuvon ir iš Lietuvos.

Kreipkitės pas:

A. Pakšys
220 Milwaukee Ave.,
Kenosha, Wis.

MRS. A. MICHNIEWICH AKUSERKA

3101 S. Halsted St., kampas 31 gat.
Vienne name su Dr. Monzavičium.
Tel. Boulevard 9708

Balgud Akuserijos kologija: Ilgai praktikuodami Pensilvanijos hos-pitalėse. Pasėkmingai patarnauja prie gimdymo. Duce da rodą visokiose ligose ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms.

DR. A. R. BLUMENTHAL

Akių Specialistas

4649 S. Ashland Ave.
Kampas 47th St.

Dienoms, 9 ryto iki 9 vak.

Ned. 10 iki 12 pietų.

Tel. Boulevard 6457

DR. YUSKA

1900 So. Halsted St.

Tel. Canal 2118

Ofise valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakaro.

Residencija: 2811 W. 63rd St.

Tel. Prospect 3466

Telephone Yards 5032

DR. M. STUPNICKI

3107 So. Morgan St.,
Chicago, Ill.

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto

ir nuo 5 iki 8 vakaro.

Ofise Tel. Blvd. 7820

Pranešimas

DR. M. T. STRIKOLIS

Lietuvis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Perkėlė savo ofisą į

4601 SO. ASHLAND AVE.

Val.: 10:30 iki 12; 3:30 iki 5 ir

6:30 iki 8:30. Ned.: 10:30 iki

12:00 diena.

Nam.: 2914 W. 43rd Street.

Tel. Lafayette 263

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 20 metai

Ofisas:

3149 S. Morgan St., kerta 32 St.

Chicago, Illinois.

SPECIALISTAS:

Moteriškų ir Vyriškų.

Taipgi Chroniškų Ligų.

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, 5—7

vakare. Nedėliomis nuo 10 —

2 po piet.

Telephone Yards 687

Canal 257

Naktinis Tel. Canal 8118

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 4 po

piet. 6 iki 9 vakaro.

Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

1821 S. Halsted St.,

Kampas 18 ir Halsted St.

Telephone Yards 1682

DR. J. KULIS

LIETUVIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Gyde visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Specialiai gyde lim-

panėdas, senas ir paauptin-

gas vyrų ligas.

3259 So. Halsted St., Chicago.

Telephone Van Buren 294

Res. 1189 Independence Blvd. Chicago

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialistas Moteriškų, Vyriškų.

Val.: 10—11 ryto; 2—3 po piet.

7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Strigaitis

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Roosevelt 8508

437

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$3.00 per year in Chicago.
5c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienuos ašis kaudien, išskiriant
nedėdientius. Leidžia Naujienuos Ben-
drius, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8508.

Užsiamokėjimo kainos	
Chicagoje — paštas	\$8.00
Metams	4.50
Pusei metų	2.25
Trims mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	1.00
Chicagoje — per nešiotojus	
Viena kopija	03
Savaitė	18
Mėnesiui	75
Suvenytos Valstijos ne Chicagoj.	
Metams	\$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienam mėnesiui	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsienioje	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25
Piguas reikia siųsti pašto Money	
Orderio, kartu su užsakymu.	

Krikščioniški šmugelninkai.

Kuomet dvejetas savičių atgal atėjo žinia, kad atsi-
statydino Lietuvos užsienio
reikalų ministeris, kun. dr.
Purickis, tai amerikiečiai
klausė savęs: kokia galėjo
buti to atsištatydinimo prie-
žastis? Ir visi, kaip vienu
balsu išreiškė tą nuomonę,
kad priežastis buvo ta, jogei
kun. Purickis nemokėjo ves-
ti Lietuvos užsienio politiką.

Teisybė, buvęs ministe-
ris susipainiojo savo politi-
koje, ir buvo matyti, kad ji-
sai nebežino, ką toliau da-
ryt. Bet dabar mes patiri-
ame, kad tiesioginė jo pa-
sitraukimo priežastis buvo
visai kitokia. Jisai tapo su-
gautas, kaip šmugelninkas
ir spekuliatorius.

Kun. Purickis, vadinasi,
turėjo pasitraukti ne dėl
politikos, o dėl tokių darbų,
už kuriuos jam grėsia krimi-
nalinio kodekso įstatymai. Vie-
nas žmogus iš Paryžiaus ra-
šo, kad tas krikščionių de-

mokratų partijos žulas jau
esąs ir teisman atiduotas.
(Žiūr. laiško ištrauką 1
pusl.)

Kaip plačiai buvo varo-
mas šmugelis kun. Purickio
ministerijoje ir jo kontro-
liuojamosiose atstovybėse,
skaitytojai galės numanyti,
perskaitę prof. A. Voldemaro
straipsnį, kurio ištraukos
tapo perspausdintos šios die-
nos Apžvalgos skyriuje.
Šimtai tukstančių markų
pinigais ir ištisi vagonai
prekių eidavo per tų šmu-
gelininkų rankas — ir visuo-
met tose operacijose akty-
viai dalyvaudavo arba jas
dengdavo savo autoritetu
pats ponas ministeris.

Be kun. Purickio, minima,
kaip vienas to kriminalio
darbo dirigutojų, ir p. J.
Vailokaitis: tai bus veikiaus
savo brolis kun. Vailokačio,
vieno įtakingiausiųjų asme-
nų Lietuvos dvasiškioje,
krikščionių demokratų va-
do. Broliai Vailokačiai tu-
ri savo banką Kaune ir užsi-
ima labai plačiai visokiais
kitokiais bizniais.

Kun. Purickis buvo pri-
verstas trauktis iš savo vie-
tos, kuomet tas skandalas
išėjo aikštėn. Bet to neu-
tenka apvalymui Lietuvos
valstybės nuo puvėsių. Yra
aiškus dalykas, kad šmuge-
lio ir spekuliacijos liga buvo
užkrestas visas užsienio rei-
kalų departamentas, o gal
bet ir visa valdžios mašine-
rija. Kitaip — kaip gi vy-
riausybė būtų galėjusi kęsti
per ilgą laiką tokius daly-
kus!

Turi būti surasti visi kal-
tininkai, ne tik tai kun. Pu-
rickis, ir visi jie turi atsai-
kyti prieš įstatymus. Pato-
giausias tam budas yra teis-
mas.

Amerikos lietuviai nesi-
duos save apgauti paslyri-
mu vietoje Purickio kokio
nors kito asmens į užsienio
reikalų ministerius; juo la-
biaus jie nebus patenkinti,
jeigu tą vietą užims vėl koks
nors "krikščionis", su sutana
ar be sutanos. Jie reika-
laus, kad būtų padarytas
tikras valymas Lietuvos val-
stybės įstaigose. Tuo pir-
miausia turi pasirūpinti St.
Seimas.

Rusų patarlė sako: "Jeigu
tikrai yra pelkė, tai velnių
atsiras!" Kad šmugelninkai

ir "grafteriai" nesiveistų
Lietuvos valstybės įstaigose,
tai jos turi būti išvėdintos —
nuo viršaus iki apačios.

Apžvalga

ŠMUGELIS IR GRAFTAS LIE-
TUVOS MINISTERIJOJE
IR ATSTOVYBĖSE.

Dabar, kada pagalios išėjo
aikštėn tos priežastys, dėl kurių
buvo priverstas pasitraukti iš
savo vietos Lietuvos užsienio
reikalų ministeris, kunigas Pu-
rickis, musų skaitytojams bus
įdomu paklausti, ką rašo apie
to "dvasiško tėvelio" ir buvusios
jo kontrolės ministerijos darbe-
lius "Lietuvių Balsas".

Gruodžio 10 d. "Lietuvių
Balsas" (kuris eina vietoje val-
džios uždarytojo "Lietuvos Bal-
so") įdėjo ilgą prof. A. Voldemaro
straipsnį po antgalvių:

Kun. Purickis ir p-lė
Jagomastaitė.

"Prieš atsidarant Seimui
jau Jagomastaitė važinėjo
per Skandinaviją ir kitur su
diplomatinio pasu, kurs jai
buvo duotas d-ro Purickio.
Jos laiškas p. J. Vailokačiui
šmugelio reikalais, kurį mes
minėjome praėjusiam straip-
sny, rašytas rodo dar prieš
Seimui susirinkiant. ("Nau-
jienos" dar kažin kodėl nega-
vo to "L. B." numerio, kur
tilpo tas p. Voldemaro straip-
snis. "N." Red.).

"Bevažinėdama siuntusių
ją ponų reikalais, ji atvyksta
Londoną ir reikalauja iš te-
nykščio atstovo Tiškevičiaus,
kad jis pridėtų pasiuntinybės
antspaudą ant jos valizos, ne-
žiūrėdamas, kas te viduje yra.
Atstovas atsisako. Tada jam
primena Jagomastaitę, kad ji
telegrafuosianti Kauną ir jį
busias prašalintas per 24 va-
landas. Nustebintas tokiu
reikalavimu ir jos pamatavi-
mu, Tiškevičius telegrafuoja
užsienio ministeriui d-rui Pu-
rickiui, pranešdamas apie visa
tai. Tuoj gauna atsakymą,
kad išpildyti visus Jagomastai-
tės reikalavimus.

Jagomastaitės laiškas ir
800,000 markių.

"Bet netiesiam keliui visa-
da yra galas. Rudenį pernai
Jagomastaitė tapo suareš-
tuota Tadžine, kai Želigovskis
ruošėsi užimti Vilnių.

"D-ras Purickis rupinasi at-
vaduoti... ne Vilnių, tik Jago-
mastaitę. Kur gi nesirūpinas,
kad pirma to vasarą jai perlei-
dė iš Berlyno Stockholmą
800 tukstančių markių. Iš
kitos pusės beareštuojant jai
Estų policijai, rasta buvo d-ro
Purickio laiškas, kurių jis ne-
norėtų matyti svetimos ran-

kose. Galop paleista, tik be
tų laiškų ir be pinigų, ku-
riuos turėjo, budama areštuota."

Tai viena istorija. Antra, ne
mažiaus skandališka, istorija ap-
rašo šmugelį tarp Kauno ir Mas-
kvos.

Tame pat straipsnyje p. Vol-
demaras pasakoja štai ką:

"Tarp Maskvos ir Berlyno
kurjerų tarnyba plačiai orga-
nizuojama. Tik ir čia be kliu-
čių neapsieina.

Skrynias istorija.

"Vaziuoja garsusis Skrinni-
kov, kurs patapęs lietuviu pa-
sitarė Skrynin, Maskvon su
didžiausiomis skrynjomis. Ne-
žinau, kas išgąsdino Purickio
padėjėjus, tik jie atsiskė
pridėti antspaudą ant jo skry-
nios, nežinodę kas ten yra.

Pats ministeris tada atlieka šį
darbą. Tik kiliutys dar nesi-
baigia. Sužinojo apie tai ap-
saugos ministeris Zukas ir
įsakė sulaukyti šį kurjerį ir
grąžinti Kauną. Čia jis aky-
vaizdoje p. p. Purickio ir žu-
ko iškrėstas, tik sako nieko
ypatingo nerasta. Pats skry-
ningas Skrynias gyresis pas-
kui, kad jis mokėjęs paslėpti,
kas buvo slėptina.

"Toliau dalykai eina sklan-
džiau. Maskvoje yra eilia ko-
misijų, yra atstovybė, turinti
apie 70 tarnautojų. Reikia
gi juos maitinti. Ir siūnia-
ma ištisi vagonai visokio 'mai-
sto'. Nors pasiuntinybė ne-
žinia kodėl turi net penkis at-
skirų žmonių žinioje esančių
sandėlių, bet daug šio 'mai-
sto' nei vienam jų nepatenka.

2000 pudų Šermano prekių
Maskvoje.

"Štai, sakysime, atėjo ne-
persenei laimingai Maskvon
trys vagonai kokios tai komi-
sijos nario, p. Šermano, lydi-
ni. Te būvo 4 sunkios, sve-
riančios po 5 pudus skrynios,
prigulėjusios asmeniškai p.
Šermanui.

"Paskui, įsakius p. Baltru-
šaičiui (Lietuvos atstovui
Maskvoje. "N." Red.), jam
buvo išduota ant kitų daiktų
skrynios, kurios nežinia kur
dingę. Jose buvę: sacharino
500 klg. (apie 30 pudų), ni-
grozino 300 klg., akmenukų
96 klg., vaistų (aspirinas, jo-
das, tiokolas) skrynija apie 3
— 4 pudus, 20 bosų spirito ir
daugybė kitų daiktų. Kiek
iš to gėrio buvo ne atstovybei,
galima išsivaisdinti iš šių
skaitinių. Jei skaitysime va-
goną apie 800 pudų talpumo,
tai gausime iš trijų vagonų
apie 2400 pudų prekių. Iš to
ir susimąstę. Išties nepapas-
transporto pasiuntinybei su
komisijomis tekę apie 400 pu-
dų. Vadinasi, lieka apie 2000
pudų prekių, kurias nežinia kur
kieno įsakymu ir nežinia kur
ir kaip realizavo p. Šermanas,

vienas, ar su p. Goldbergu
bei Skrynium, kurs yra Lietu-
vos komercinis atašė Maskvoj
(dabar jis esąs Berlyne)."

Tai antra istorija. Trečia is-
torija paleičia "sugautus tris
vagonus Joniškyje". Paminėda-
mas jį trumpai, kadangi apie jį
buvo rašyta pirmesniuose "L.
B." numeruose (kurių mes te-
siaus iki šiol dar negavome),
prof. A. Voldemaras sako:

Trys Purickio vagonai
Joniškyje.

"Dabar įnešta ir priimta
Seime interpeliacija dėl nese-
nai sugautų Jonišky trijų va-
gonų, kurių turinys buvo at-
pasakotas musų laikrašty (tą
interpeliaciją įteikė socialde-
mokratai; žiūr. 1 pusl.). Juos
lydėjo p. Malachauskas, kurs
yra žinomas su p. Skrynium,

Šermanu, Goldbergu ir kitais
musų Maskvoje 'veikėjais'. Ką
gi mano vyriausybė, kuri ži-
no ir plačiau ir tiksliau, kas
dėstisi Berlyne — Maskvoj?
Girdėjome, kad d-ras Purickis
grąšęs apsaugos ministeriui
šimkui teismu už sulaukymą
jo vagonų. P. Grinius vėl ne-
rado reikalo persiskirti su su-
sikompromitavusiu galutina
ministeriu."

Straipsnio autorius, išdėstęs
šituos faktus, sako, kad žmonės,
kurie užsiima tuo šmugeliu, tu-
ri but patraukti teisman.

Kun. Purickis, kuris yra įvel-
tas tuose nešvariuose darbuose,
jau rezignavo, bet Lietuvos Sei-
mas ir visuomenė negali tuo pa-
sitenkinti. Jisai ir jo padėjėjai
turi but pasodinti ant kaltina-
mųjų suolo!

sta, rugsta, suklursta, arba
sulaukę tinkamos valandos
bando lazda saulę pasiekti, ar
kitoki "cudą" padaryti.

Kuomet Lietuvos visuomenė
ėmė erzintis dėl valdžios de-
rybų su Lenkais, sukruto ir
tautos genijai. Jie pirmutiniai
pajuto tėvynę pavojui esant;
jie pirmutiniai šoko ją ir gel-
bėti. Jau kiek seniau atskiruose
mitinguose ir net spaudoje
pasigirdo tų geriausių tėvynės
sūnų balsas, tik jie, girdi, vi-
soj pilnumoj atjaučią momen-
to svarbumą ir kad vien jų
ranka tesėjanti išgelbėti kraš-
tą nuo katastrofos.

Esu beveik tikras, kad jei-
gu įvykio tardymas sugebės
bent ką sušukti, kaltininkais
pasirodys minėtos rusijos žmo-
nės. Jų kovos priemonės nega-
li apseiti be bombos ir revol-
verio. Suprantama dėlko. Jie
neturi savo užpakalį minių ir
delto žiuri į jas išaukšto. Jie
delto nepajęgia ar nenori su-
prasti, kad visuomenės klasių
kovoje tik tokie laimėjimai
yra pastovūs ir realūs, kurie
suhrendo tirstųjų minių sielų,
gavo gyvos jų paramos, tapo
įkūnyti jų pastangomis ir bus
apginti minių kietu pasiryži-
mu. Jie to nespanta. Bet
siekdami garsių žygių, jie stve-
riasi įrankių, kurie veikia umai,
draskančiai ir su dideliu triuk-
šmu. Taip pritinka veikti Na-
poleonams.

Užteks trumpai paminėti, kad
mes, socialdemokratai, buvo-
me bombų priešininkai net piki-
čiausiais caro laikais. Pavieni
teroro aktai, tegu jie sekmin-
gai rautų galvas pikčiausiais
liaudies priešininkais, yra betiks-
liai ir net pavojingi tikrai re-
voliuciniam darbui. Jie yra be-
tiksliai delto, kad bombomis
negalima sudaryti tiek milži-
niškos jėgos, kuri įstengtų pa-
keisti esamąją visuomenės
tvarką, jei liaudies minios, ku-
rių naudai norima pakeitimai
atsiekti, bus pačios nepasiruo-
šusios, nepajęgios stoti kovon
ir ją laimėti. Galima žudyti
sistemingai liaudies priešin-
kus, bet jeigu gyvenimas juos vis
išnaudo augina, pritrūks galų
gale drąsių rankų bomboms
sivaidyti.

Teroras yra pavojingas, ir
ypač jaunam judėjimui, nes jis
visuomet sužadina aštriusius
represijų ir žlugdo platesnį
veikimą. Ginklo tenka stvertis
tik tuomet, kai prasideda at-
vira, masinė kova, kaip buvo,
sakysim, Lietuvoje 1904-5 me-
tais. Bet ir tai negalima dėti
perdaug pasitikėjimo ginklo jė-
gai. Rusijos komunistai ginklu
laimėjo kovą pirmuoju susirė-
mimo metu. Jie bandė ginklu
ir įsitvirtinti, ginklu kurti nau-
jąją tvarką. Išžudė ir tebežudo
tukstančius, bet delto nesidaro
stipresni. Kai pasirodė, kad
visuomenės dauguma nėra pa-
kankamai pribrendusi naujam
gyvenimui, Rusijos komunis-
tai, kad ir ginkluoti nuo pa-
kaušo iki pat penting, turi da-
bar trauktis atgal ir nusileisti
gyvenimo reikalavimams.

Juo mažiau turėjo prasmės
pasikėsinimas prieš Galvanaus-
ką, vis tiek iš kur jis pacytų.
Kova prieš netikusį valdžios
nusištatymą čio ir eis, nežiu-
rint to kruvino įvykio. Politi-
nių partijų ir pačios visuome-
nės dalykas prisipirti, kad kova
eių viešumoj, per tas įstaigas,
kurias politinis Lietuvos gyve-
nimas jau sukūrė. Social-de-
mokratų frakcija Seime jau
padarė kas reikalinga, kad pri-
vertus ir vyriausybę ir pačias
Seimo frakcijas išeiti aikštėn.
Šiandien ji įnešė interpeliaciją
vyriausybei, ar mano ji atsi-
klausti Seimo ir suderinti savo
veikimą su Seimo nusištatymu.
Ir dr. P. turėjo pasisakyti, kad
vyriausybė nedarysianti spren-
džiamo žingsnio be Seimo ži-
nios. Krupavičius, da vakar
visai besisukindęs, turėjo vėl
aiškiai pasisakyti, kad, girdi,
krikščionys esą prieš Hymanso
(Tąsant ant 5-to pusl.)

Pirmoji Teroristo Bomba Lietuvoje

St. Kairys

Da tik vakar rašydamas apie
padėtį Lietuvoje (žiūr. strp.
"Svarbių įvykių priešdienį"),
esu pasakęs, kad visuomenės
upas pas mus pasidarė tiek pri-
tvinkęs ir opus, kad tenka lau-
kti vidujinės mašinės. Nema-
niau tuomet, kad busiu piktas
pranašas. Ir vis gi mano spė-
jimai greičiau pasitvirtino, kaip
buvo galima tikėtis.

Telegrafas jau bus tamstoms
pranešęs žinią apie pasikėsi-
mą nužudyti p. Galvanauską,
valdžios delegacijos pirmininką
Ženevos derybose. Įvykio atpa-
sakojimas trumpas. Lapkričio
25 dieną, apie 3 valandą nak-
ties kažkas padėjo iš oro di-
delės sprogstamos jėgos prie-
taisy ties p. Galvanausko mie-
gamojo kambario langu. Prie-
tasis sprogo, išnešė lango rė-
mus, išrovė sienos kulį, suar-
dė beveik visus kambario ra-
kandus, sudraskė miegojusį
drabužius, o pačiam p. Galva-
nauksui suvarė nugaron ir ko-
jon medžio skeveldras. Sužei-
stojo kaulai nepaliesti, ir jei-
gu tik kraujas nebus užkrė-
stas ir neįvyks komplikacijų, p.
Galvanauskas už dviejų, trijų
savaičių galės pasikelti iš
lovos.

Naktį sprogius bomba ne
vieną kauniškį pašokino iš lo-
vos. Bet visu platumu pasidilo
jos aidas tik rytą ir dieną, ku-
met sužinota, kas atsitiko. Vi-
suomenė pirmuoju momentu
pasijuto, kaip mirties piršto
paliešta: valandėlei surimtėjo
ir susimąstė. Išties nepapas-
tas ir keistas atsitikimas, — te-
roristinė bomba laisvoj, ra-
minioj, demokratiškoj Lietuvo-
je!

Tuoju prasidejo įvykio tar-
nimas. Kuomet rašau, dar

nepaaiškėjo, kas buvo drąsus
teroristas, naktį pakisęs bom-
bą ir skubiai pats pasitraukęs.
Pagalios, surasti kaltininką
yra svarbiu musų žvalgybai
ir prokuratūrai, kaip pačiai vi-
suomenėi. Visuomenę sudomino
ne teroristo asmuo, bet tas,
iš kur ir koku būdu galėjo
įvykti Lietuvoje tas kruvinas
atsitikimas.

Ir tikrai iškur?
Ant rytojaus po įvykio kun.
Krupavičius, privačiuose pasi-
kalbėjimuose Seime pasiskubi-
no pamerkti akim komunistų
pusėn, — tai jų, girdi, darbas.
Nors Krupavičius gobia ypating-
gą dangaus malonę, kaip kiek-
vieną kunigą, bet drįstu tvir-
tinti, kad šiuo kartu krikščio-
niškoji jo akis be reikalo pa-
žvairavo į musų bolševikus.
Del Galvanausko nelaimės jie
tikrai nekalti.

Bombos gerbėjų tenka jieš-
koti kur kitur. Kas sekė vi-
suomenės gyvenimą Lietuvoje
pastaruoju laiku, tam puolė į
akis vienas ypatingas apsiereiš-
kimas. Dauguma visuomenės,
suprasdama ar bent nujauzda-
ma, kad kova už savo reikalus
naujose politinio gyvenimo są-
lygose bus galima vesti tik
masėmis, pradėjo įsitraukti į
politines partijas, ar bent prie
jų šlietis. Tas susigrupavimas
reiškiasi vis plačiau. Bet yra
asmenys ir net visos jų gru-
pės, kurie neįtįsta į jokią par-
tiją, kuriems partijos rūmuose
perankstu. Dažniausia, —
tai vis "dideli" žmonės, karšti
patriotai, šviesios galvos. Jei
tos šviesios galvos gauna pa-
tekti karūmenėn, jos buti-
nori noli but Napoleonais, ar
bent generolais. Ir jeigu visuo-
menė kaip bematant neverti-
na tų tautos genijų, genijai pyk-

Šimto Nuošimčių Patrijotas

UPTON SINCLAIR'O
EINAMOJO LAIKO APSAKYMAS

(Tęsinys)

Ant galo, ko jam buvo bijotis? Jie netu-
rėjo prieš jį nieko o nieko ir jie negalėjo nie-
ko surasti prieš jį. Jo rankos buvo švarios
perdėm; jam reikėjo tik savo laikytis; jis turi
išanksto nusistatyti, kad jis nenukryps nuo sa-
vo pasakojimo su ja pakartoto kad ir kažin
kas būtų. Ji privertė jį vėl savo pasakojimą
pakartoti jai; kaip vakar vakare susirinkime
aidoblistų buklėje jie kalbėjo apie bankininko
Akermano nužudymą karui sustabdyti. Kaip po
kalbų jis girdėjęs patylosms Džovą Angėlą sa-
kant Džerui Rudui, kad jis jau dirbąs bom-
bą, kad jis turįs dinamito pilną lagaminą, pa-
dėta indudė jį kad jis su Makormiku rengiasi
ką-tai padaryti tą pačią naktį. Petras busią iš-
ėjęs laukan daboti Angelo, Hendersono, Rudo
ir Guso, kaip jie išeis laukan ir, patėmijęs, kad

Angelo kišeniai pupsojo, manė, kad jie einą
dinamituoti; todėl jis nuėjęs į aplieką patele-
fonuoti Magivnei. Bet čia jie prapuolė jam iš
akių ir jis susigėdijęs ir bijodamas pasakoti
Magivnei, praleidęs naktį bevaikšiodamas po
parką. Bet rytmetį jis rado raščiuką ir supra-
to, kad jam jis buvo įkištas į kišenį ir kad
samokslininkai norėjo, kad jis prisidėtų prie
to plano. Tai turėjo būti visa istorija, išski-
riant tris ar keturis sakinius, ar sakinių dalis,
kuriuos Petras busią nuklausęs Džovą Ange-
lą ir Džerį Rudą besakant. Nelė prispyrė jį
išmokyti tuos sakinius atmintinai; ir jį prispy-
rus reikalavo, kad jis joku būdu nebandytų
atsiminti ką nors daugiau, ar leistų įkalbėti
sau, kad jis ką daugiau atsimena.

Ant galo Petras atrodė tinkamu kvotimui;
jis nuėjo į kambarį num. 427 American House
viešbutį ir atsidarbė ant lovos. Jis buvo taip
pavargęs, kad apie du kartus jį užsnuodo; bet
besnaudžiant jam ateidavo į galvą koks nau-
jas klausimas, kurį Magivnė gali jo paklausti
ir jis vėl išbusdavo. Ant galo jis išgirdo raktą
duryse sukanč ir atsiskėlė. Įėjo vienas žvalgy
pavarde Hametas. — Sveiks, Gudžai, ponas no-
ri, kad tu butum suareštuotas, — tarė jis.

— Suareštuotas! Viešpatie! — sušuko Pe-
tras. Jam staiga atstojio akyse vaizdas, kur
jis matė save uždarytą kameroj su tais Rau-
donaisiais ir priverstą klausytis jų pasakų apie

nelaimes.

— Mes areštuojame visus Raudonuosius ir
jei mes tave paliksime, tai jie įtars, — tarė
Hametas. — Geriau tu tuojau eik kur nors ir
tegul tave suareštuoja.

Petras matė išmintingumo tame ir, tru-
putį pagalvojęs, jis pasirinko Marės Jankovi-
čaitės namus. Ji buvo tikra Raudonoji ir nemė-
go jo; bet jei jis tapų suareštuotas jos namuo-
se, tai jį pamėgtų jį ir tas padarytų jį neįtar-
tinu "kairiasparniams". Jis padavė Hametui at-
resą ir pridūrė: — Geriaus ateiškite kuo, grei-
čiausiai, nes ji gali išspirti mane laukan iš tro-
bos.

— Nebijok, — atsakė tas juokdamas. —
Pasakyk jai, kad policija įieško tavęs ir pra-
šyk jos paslėpti tave.

Taigi Petras tuojau išėjo į žydų kvartalą
ir atėjęs pabeldė į duris aukštutiniame nuomo-
jamojo namo aukšte. Duris atidarė druta žmo-
na atraitotomis rankovėmis ir muilnomis ran-
komis. Ji pasakė, kad Marė yra namie, kad
ji yra be darbo ir kad ją atleido delto, kad ji
kalba apie socializimą. Marė įėjo kambarin ir
šaltai pasižiūrėjo į atėjusį; tas pažiūrėjimas aiš-
kiai sakė: "Ona Todaitė!"

Bet jį tuojaus atsimainė. Petrai pasakius
jai, kad jis buvo nuėjęs į aidoblistų buklę ir
rado ją policijos rankose. Jie padarė užpuoli-
mą ant jos ir sakosi susekė kažkokį samokslą;

(Bus daugiau)

PIRMOJI TERORISTO
BOMBA LIETUVOJE.

(Tąs nuo 4-to pusl.)

pasiūlymą. Vadinasi, padėtis aiškėja.

Jei pagaliau net Seimo dainą pasisakytų už uniją su Lenkais, dar yra Lietuvoje plačioji visuomenė, kuri nepracis tydomis mirtino sau pavojaus ir reikale rasti priemonių suvaldyti patį Seimą.

Toks yra demokratinės, masinės kovos kelias. Joje neperdaug vietos Napolconams, bent tokiems, kurie pakisė bombą Galvanaukui. Lietuvos liaudis savo sunkiose imtinėse su savo priešaiais galės lengvai apseiti ir be jų.

Skaitlytoju Balsai!

(Už šviesą šioms aktyvoms nuomonėms Redakcija netaisako.)

VĖL ŽLUGO TUKSTANČIAI
LIETUVIŲ PINIGŲ.

Ir vėl žlugo tukstančiai Chicago lietuvų sunkiai uždirbtų pinigų. Šiuo kartu nusinešė juos kažin koks Ericksonas. Jis užsiėmė "spešalais" — kaip dabar paprasta vadinti — ir tuo būdu užsiėmė, kiek žinau, per septynis mėnesius. Ir nušė dabar tukstančius lietuvų pinigėlius!

Per pračius keturius mėnesius jis buvo surengęs keturius "spešalus", ir praėitį ketvergą turėjo vėl išmokėti žmonėms "spešalus". Bet kai agentai nuėjo į jo ofisą, rado viską tuščią. "Spešalų" mokesčiai buvo kai kumparas išnykęs...

"Naujienuos" yra geriausias laikraštis, nes jau ne kartą rašė persigėdamos žmonės, kad nedėtų savo pinigėlius į nežinomus biznius. Bet žmogeliai nesupranta. O kaip sakinyse eina, kad žmogus mokiniškas iš patyrimo, tai mūsų žmonėliai turėjo tų patyrimų jau kelis, bet nepasimokė, jų širdys vistiek dar linksta prie tų didelių pelnų. Gi kai jų pinigai dinksta, jie tada kaltina agentus. Bet jūs galite žinoti, kad mes nerinkom sau, ale dirbom dėl uždario.

— Agentas.

DR. A. MONTVID
Lietuvio Gydotojas ir Chirurgas
25 East Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto.
Telefonas Central 3363
1824 Wabansia Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakare
Rezidencijos tel. Kedzie 7716

DOMININKAS DAUGĖLA
Persikyrė su šiuo pasauliu gruodžio 26 d. 1921 m. sulaukęs 30 m. amžiaus. Paėjo iš Lietuvos Kauno rėd. Raseinių apskr. Vėtinų parap. Zadvainių kaime. Amerikoj išgyveno 11 metų. Lavonas randasi pas jo brolių 1721 So. Union Ave., Chicago, Ill. Laidotuvas atsiųs subatų, gruodžio 31 d. iš namų 9 val. iš ryto į Dievo Apveizdos bažnyčią, o iš ten į šv. Kuzmijoto Kapines.
Užprašau gimines, draugus ir pažįstamus ant paskutinio patarnavimo del velio.

A. Uotgėla.

Dirbėjas ir Importuotojas geriausių armonikų pasauliui. Visokių gautukų. Pigiau parduosiu negu kiti. Dykai lektijos pirkėjams. Rašyti angliskai del informacijų.

Ruatta & Serenelli
817 Blue Island Ave.

SKAITYKITE IR PLATINKITE
"NAUJIENOS"

Bibliografija

New Masters of The Baltic
By Arthur Ruhl. Ilesido E. P. Dutton & Co., 681 Fifth Ave., New York. Knyga atspausdinta ant storos šiurkščios popieriaus, turi 239 pusl. 14 paveikslėlių vietų ir žmonių ir miniatiūrų žemėlapių keturių naujų valstybių, iškirusių po karo Baltijos jūros pakraščius ir buvusios cariškosios Rusijos žemių — Suomijos, Estonijos, Latvijos ir Lietuvos.

Autorius, budamas amerikietis, pats šituo savo kuriniu bando supažindinti savo tautiečius su šitų jėms nedaug žinomų šalių geografija, žmonėmis, jų istorija, papročiais ir kasdieniniu jų gyvenimu; ypatingas jo rūpesnis yra nuvesti tos priežastis, kurios pagimdė šitas naujas valstybes, ir jų kūrėjų sugebumą ir galėjimą savo įkurtus krašto ukus vesti ir išlaikyti.

P-nas Ruhl, nors ir nemoka tų šalių kalbų, kurias jis aprašo, bet kalba vokiečių ir francūzų kalbomis, kurios tose šalyse yra dažnai vartojamos; todėl jis, jei ir nesupranta kaikiurių jų matytų dalykų, galėjo gauti tokių žmonių, kurie juos išaiškino jam. Šitais aiškiniojais jam buvo pirmiausia visoki valdininkai, paskui inteligentai ir aukštesniosios klasės — karvedžiai ir dvarininkai. Todėl jo aiškinimas, jei jis ir nebutų neapsirinkimai teisingas, svarbus tuo, kad jis pasako, ką viena, ar kita pusė ginčijamo dalyko yra maniusi apie jį. Jis papasakoja ką mano suomių apie rusus, estai apie latvius ir atvirkščiai. Jis išaiškina partijų kivičius jų pačių atstovų lupomis ir jų paduotais skaitmenimis.

Daugelis jo aprašytų dalykų yra matyti jo paties akimis, k. v., Judenico puolimas Petrogrado, Estų derybos su Latvian Dorpate, bermontininkų puolimas Rygos.

Aprašymas yra gyvas ir vaizdingas. Skaitydami p. Ruhl

knygą, kad ir nebuvo tuose kraštuose, gauni aiškų supratimą, kaip ten žmonės gyvena, kas jiems labiausiai rūpi ir ko jiems truksta jų laimė pasiekimui.

Žinoma, ne viskas yra taip, kaip knygos autorius paaiškina. Sakytum, jis, kalbėdamas apie Lietuvos klerikalų sugalvotą planą užsodinti Lietuvos žmonėmis ant sprando Wuertembergo kunigaikštį Urachą tuoju tikslu, kad su juo draugė jėms patiems būtų lengviau sėdėti žmonėmis ant sprando, jis aiškina, kaip jis girdėjo jam pasakojant, kad tas buvęs padaryta su noru išgeibėti Lietuvą nuo kaizerio.

Tokių klaidingų aiškinimų šitam kuriny yra ir daugiau, ypač autoriui aiškinant lietuvių santykius su lenkais. Čia jis tiki lenkui imperialistui Dmowskiui, kuris sako jam, kad tik Rusijoje mokslą baigusių lietuvių yra priešingi dėtis su lenkais, ir kad jų yra vos kokie 500, o tuos išvairius kur iš Lietuvos ir visas lietuvių tautinis judėjimas dingtų tuojaus.

Vienok nežiūrint šitų kurinio silpnųjų, ar gal ypač del šitų silpnųjų, reiktų lietuviams susipažinti su juo. — J. L.

Dr. Vaitush, O. D.

Lietuvio Akių Specialistas

Palengvins akių įtempimą, kuris esti, priežastina galvos skaudėjimo, svajulio, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir tolongystę. Priemonė teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daroma su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiamą į mokyklos vaikus.

Valandos nuo 12 iki 8 vakare. Nedėdieniais nuo 10 ryto iki 1 po piet. 1553 W. 47th St. Tel.: Blvd. 9660

I LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS

LAIVAKORTES galima gauti pagal prekes kompanijų ir ant geriausių laivų visų linijų pas seniausią LIETUVISKĄ agentą — G. KUNAŠAUSKĄ. Agentura uždėta 1910 m. PASPORTUS išreikalauja visiems keliaujantiems i LIETUVĄ.

Atvažiuojančius iš kitų miestų patinku ant stoties. Persiuntimas PINIGŲ I LIETUVĄ pagal dieninį kursą. ATYDA. Maitinimas pinigų ne priverstinas, bet išmanau, jeigu kas klausia.

G. Kunašauskas

179 E. 3-rd Street, New York, N. Y.

Swedish American Line
Pirmas pasažieriams patarnavimas iš New Yorko iki LIEPOJAUS per Gothenburgą, Švediją. Pasažieriai bus transperuojami ant jurių tiesiai i Liepą.
S. S. STOCKHOLM .....Sausio 31, Kovą, Bal. 8
Trečios klasės pasažieriai talpinami i kabinus turinčius 2-4 lovas. Švedų vizos nereikia. Kreipkitės i vietinius agentus.
SWEDISH AMERICAN LINE,
24 State St., New York, 70 E. Jackson St., Chicago.

TARPUTINAS SULAICO
REUMATIZMO SKAUSMUS

Naujas Tarputyno išradimas, suteikia umų paluosavimą gerkles skaudėjimą, krupą, slogas, niksterėjimą reumatizmą.

Sulaikys reumatizmo skausmą tuojaus! Leiskite tarputinui persigerti klaurai ir lai nueina prie skaudamos vietos. Tarputinas ir reumatizmas skausmas nesimaišys. Kada tarputinas įeis, skausmas išeis. Mokslas vadinama tarputina persigeriančiu ir susigeriančiu gydytoju.
Naujas išradimas, Turpo turi savyje visas tarputyno gydymo ypatybes su kitomis stebėtinai gydančiomis ypatybėmis. Turpo nedegina, puslį neautraukia, nesutepa — nesimirdi nei aliejuotas. Tokiu greitumu ir persigerimu Turpo veikia, kad patrynus krutinę arba gerkle, umai pajusite kvėpavimą jo veikimą.

Vartok Turpo šį vakarą! — ryte jausite slogas sulaužytas. Turpo taipgi umai sulaiko bronkitis, krutines pleves uždegimą, reumatizmo skausmas diegli, katarą ir neuralgiją. Umal veikia paluosavimą gerkles skaudėjimą, krupą nuovary, ispijovimą, nudeginimą, niksterėjimą ir skausmus. Prašalina krupą ir gerkles ligas!

Prašalina skausmą ir sulaužo slogas GREITAI su Turpo — Tarputyno mostis turi savyje senus patikėjimus Menthola ir Kampara. Klauskite vaistininke Turpo — 30c ir 60c puodelis.

Ką žmonės rašo.

(Iš laišku iš Lietuvos)

Jonui Romaškai, Chicagoje, rašo

Dabar pas mus pinigų kur kas labai žemai nupuoles. Labai pabrango visokios prekės, delio paprastų darbininkų gyvenimas labai pasunkėjo: — jų darbas nei kiek nepabrango, o išlaidos daug kartų padidėjo, taip kad paprastam darbininkui su šeimyna ir duonai nebegalima užsidirbti. Ir darbo nėra. Delio darbininkų padėtis nepakenčiama. Nedaug geresnė padėtis ir mažųjų ukininkų. Tik stambieji ir pasiturintieji dabar gerai gyvena: turėdami ko parduoti, gerus pinigų suima, o darbininkams, kuriuos samdosi, juokingai mažas algas temoka.

Pavyzdžiui, geras vyras darbininkas gauna algos 2000 aukšinių metams, kuomet ukininkas parduodamas pudą rugių gauna 100 aukšinių. Pardavęs 20 pudų apmoką visų metų algą. Amatininkai dar gali būti bėdos.
Darbininkų organizacijos neleidžiamos. Jau dveji metai karo stovis tebėra — žinoma, kad darbininkų judėjimą labiau varžius. Laikraščiai, kurie darbininkų reikalus gina, persekiojami arba visai uždraunami. Tik vienas "Socialdemokratas" eina, bet ir tas dažnai ateina šmotais baltas — nepraleidžia mat karo cenzura. Užtat "katalikiškų", kunigų leidžiamų laikraščių niekas ne-cenzuruoja. Tie gali eiti ir rašyti ką tik nori ir kiek tik nori. Ir jie rašo, visai šmeiždami socialistus ir jų spaudą.

Kunigai bažnyčiose taip pat neužmiršta socialistų, atsiekia lig pat ausy, vadindami juos net žuliais, pšėškais ir tt. Vienu žodžiu visur "krikščioniškas-katalikiškas" režimas. Amerikiečiams tai gera parvažiavus i Lietuvą. Parsivežęs keleto tukstančių dolerių Lietuvoje greitai gali likti milijonierium. Bet kažin kodėl kai parvažiuoja, nusiperka žemės, pagyvena kiek ir atgal skubina grįšti i Ameriką. Šiaip kokių fabrikų tai nesima taisytį, jie daugiausiai perka žemę. Tik dabar Kaune amerikiečių kompanija taiso audimo fabriką. Toks fabrikas dabar pas mus labai reikalingas ir gal but, kad gerai eisis. Ir viena siuvėjų dirbtuvė įtaisyta Kaune pagal amerikonišką sistemą. —

Gera sveikata, yra didžiausia palaima.

Kuomet sergame, yra užvis svarbiausiu paduot dalyką i gerai patyrisu gydytojo rankas, kuris supranta, kaip sugrąžinti sveikatą.

Aš žinau kaip
Todel, nepaisant ligos didumui nei laiko ilgumui per kurį kenčiate ir nepaisant kiek kartų esate apsigavę bejėgiškai savo sveikatos, esu prisirngęs parodyti, ką gero jums galiu padaryti. Gal galėsiu ir jums pagelbėti, kaip kad šimtus kitų, pastatiau i teisingą kelią prie sveikatos. Mano kaina labai žema ir išlygos prieinamos. Patatimai veltui.

Dr. Whitney 175 N. Clark St., Chicago, Ill.
Tarpe Randolph ir Lake Sts. Ofiso val.: 9 ryto iki 8 val. vak. kasdien. Nedėdienimis nuo 10 val. ryto iki 1 val. po pietų.

Padarysime 500 namų linksmams

Ateik i mūsų dirbtuvės brenčių

\$25

Nupirks didelį Phonographą 1922 modelio, kuris gražina visokią išdirbimo rekordus, su rašišku GVARANTAVIMU ant 10 metų. Šių phonogramų reguliari kaina nuo \$100 iki \$200

Tik 500 phonogramų su tokia kaina. Tik \$42

VELTUI

parodysime gražiausią phonographą. Kiekvienas phonographas yra peržiūrėtas mūsų mechaniku, 15 metų patyrimo. ATEIK TAIP GREIT, KAI GALI GERIAUSIAM PASIRINKIMUI. MES PALAIKYSIME IR KADA NORĖSI, TADA PRISTATYSIM VILTUI PRISTATOME VISUR. JEI GYVENI UŽ MIESTO, PASIŪSIME C. O. D. DALEISDAMI PERŽIURĖTI PIRMAU, NEGU MOKĖSI PINIGUS.

Main Salesroom Factory Branch
1020 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Atdara kasdieną nuo 9 iki 9. Ned. iki 4 val. po pietų.

KALEDU DOVANOS

Nustebink savo moterį ir draugus su Kalėdų Dovanomis. Turime skalbiamų mašinų, ant grindų ir stalo pastatomų gražiausių ir visokių rūšių lempų. Specialiai žemos kainos prieš Kalėdas. Labai specialės kainos Kalėdų eglaitėms šviesos.

Suvedame dratus ir suvedame fixtures i 6 kambarių namą už \$69.00. Persitikrinimui kreipkitės pas mus arba telefonuokite, o mes suteiksim apkaivimą. Darbą visuomet garantuojame.

Taipgi laikome elektros įrankių krautuvę ir taisome viską namieje. Mūsų kainos prieinamos.

NEW PEOPLES ELECTRIC CO.
1711 West 47th St.
Tel.: Yards 413
Tarpe Hermitage ir Paulina.

Specialistas Ligu

DR. J. W. BEAUDETTE
Ofisas
Novako Vaistinė
1724 S. Ashland Ave.
Val.: 2:30—5 ir 8:30—10 P. M.
Ned.: 2:30—4:30 P. M.
Telefonas: Cn al 464

Ofisas
6100 S. Ashland Ave.
ant viršaus Banko
Val.: 1—2 ir 6:30—8:30 P. M.
Nedėdienimis iki 2:30 P. M.
Telefonas: Republic 806

STREIKAS UŽBAIGTAS

Susiveik elektros dratus i savo namą dabar. Kaina stebėtinai žema. Pagabus išmokėdžio planas suteikiamas, jei norite. Mielai apkaivinau suteikiame.

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892 Chicago, Ill.

J. P. WAITCHES
LAWYER Lietuvio Advokatas
Dienomis: Room 511 —
127 N. Dearborn St.
Tel. Dearborn 0906
Vakais: 10736 S. Wabash Ave.
Tel.: Pullman 6377.

REUMATIZMAS

Išpurte męskulai, perviriantis skausmas sanariuose ir sustingimas sanarių yra blogiausi žmogui dalykai, o tankiausiai išsivysto i sunkią ligą. Jei kenčiate tuos blogumus, arba turit simptomus — ilgai nelaukite, bet tuojaus prašalinkite. Mūsų stebėtinus gyduolės žinimui i vidurius ir trynimui

SAPOMENTOL

STIPRI ALCHOLINĖ SMETONA taip stebėtinai veikia, kad umai prašina visoki skausmą nub persidirbimo ir nuovargio muskulių, sustingimą sanarių girkstėlėjimo skausmą, strėnų diegli ir slogas. Kiekvienas, kuris vartojo jį, — sako, kad niko geresnio nėra. Todel, vartokit ir jūs, o nereikės ilgiau kęsti. Kaina už puodą 65c. Nueikit šiandien pas savo vaistininką ir prašykit Polo Sapomentol, neimkit substitutų. Jei negalėtumėt ten gauti, rašykit mums prisijunčiant pinigų išskalo.

Polo Chemical Co.
2824 W. Chicago Ave.
Chicago, Ill.

PILES

Gali Greitai Išsigydyt.

Ar kenti skausmą ir kankynę nuo raudonosios gyslos? Tas yra visai bereikalo — ją galima greitai ir ant visados prašalint su Piline Pile Remedy. Tai yra receptas gerai žinomo gydytojo. Nei skausmas, nei operacija, nei gydytojo bilos, tik patikėtinis naminis gydymas, kurį gali kiekvienas vartoti. Išpildyk žemiau esantį kuponą: prisiusk \$1.00 pašto ordėriu, ir didelis pakas Piline Pile Remedy bus tuojaus išsiųsta. Eystame pako. Jei neaplaikysi užsiganėdinančių pasekmių, pinigų grąžinsime.

The Piline Co., Inc.,
5763G. Paw Ave., Troy, N. Y.
Išdėta rasite \$1.00. Prisiusk man didelį paką Piline Pile Remedy. Jei jus negelbės, kaip jus skelbiame, sugrąžinsiu, ir gausiu savo pinigų atgal.

Vardas .....
Adresas .....
Miestas ..... Valst. ....

VELTUI DUSULIU
(Asthma) Sergantiems
Už dyką bandymas budo, kurį kiekvienas gali vartoti be nesmagumų ir be laiko eikvojimo.

Mes turime naują būdą, kuris suvaldo dusulį ir mes norime, kad pabandytumėt už mūsų iškašius. Nežiūrint ar dusulys jau įsisėnėjęs, ar da nesenai pasirodė, kaip chroniškas dusulys jūs privalote pareiklauti ant išbandymo mūsų budo. Nežiūrint jūsų amžiaus ar užsėimimo, jeigu jūs vargina dusulys mūsų budo turėtų jums pagelbėti tuojaus.

Mes ypatingai norime pasiūlyti tiems, kurie neturi vilties išsigydyti, kurie išbandė įvairius įkvėpimus, plovimus, opiumo sutaisymus, garus, "patentuosus rukymus" ir tt. be pasekmių. Mes norime parodyti kiekvienam už mūsų iškašius, kad naujosio budo tikslu yra užbaigti visokį sunikvėpavimą, gverždimą ir visus bausius paroksizmus tuojaus.

Šitas veltus pasiūlymas yra per svarbus kad praleisti kad ir vieną dieną. Rašykit dabar ir pradėkite vartoti mūsų būdą tuojaus. Pinigų nesiskaitė. Tik pasiūlykite išpildę žemiau padėją kuponą. Padarykitę tą dieną — jums nereikia mokėti nė už pasiuntimą.

FREE TRIAL COUPON
Frontier Asthma Co.
Room 229 G.
Niagara and Hudson Streets,
Buffalo, N. Y.
Send free trial of your method to:

Telephone Yards 5834
DR. P. G. WIEGNER
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 iš ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Telephone Boulevard 5059
Dr. A. Juozaitis
DENTISTAS
Valandos: nuo 9 iki 9 val. vakare. Seredom 9 v. ryto iki 12. Vakareis 6—9. Nedėl. pagal sutarimą.
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Telefonas: Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
Lietuvio Dentistas
8712 South Ashland Ave.,
artli 47-los gatvės

DR. HERZMAN
18 BUSIJOS
Pernaklė nuo 3412 So. Halsted St.
No. 3313 So. Halsted St.
Gerai Hetuvianus kinemas per 30 metų kaip patyris gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gyde atitais ir chroniškas Hgas, vyrys, moters ir vaiks, pagal naujus metodus. 2-3 kartų ir kitais elektros prietaisais.
Ofisas ir Laboratorija: 1826 W. 18th St., netoli Flak St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.
Dienomis: Canal 8110 arba 807
Makimlas: Drexel 908 - Drover 4186
GYVENIMAS: 3313 S. Halsted St.
VAL.: 9—10 ryto ir 5—9 val. vak.

T. Pullman 6482
A. SHUSHO
AKUŠERKA
Turiu patyrimą moterų ligose; rupestingai prižiūriu ligonei ir kudi-kij laike ligos.
10929 S. State St.
Chicago, Ill.

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 15 metal
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois.
Specialistas džiovo
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų Ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 5 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėdienimis nuo 10 val. valandos ryto iki 1 val. po piet.
Telefonas Drexel 2588

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
X-Spinduliai
Ofisas 2201 W. 22nd St., kampas S. Leavitt St. Tel. Canal 6222.
Rezidencija 3114 W. 42nd St. Tel. Lafayette 4988.
Val.: 1-4 ir 7-9. Ned. 10-12 pietų.

Tel. Austin 787
DR. MARYA DOWIATT-SASS.
Kątik sugrįžo iš Californijos ir val tps savo praktikavimą po No. 5208 W. Harrison St.
Valandos: 8—12 kasdieną ir 6—9 vakare išskiriant nedėdienimis.

Dr. Maurice Kahn
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel.: Yards 994
Ofiso val.: 8 iki 10 v. ryto, 1 iki 3 ir 7 iki 9 v. Naktimis ir nedėlioj po pietų.
Tel.: Oakland 1294

DR. M. STAPULIONIS
Gydas be gyduolių ir be operacijų
3347 Emerald Ave.
9 iki 11 ryto ir 9 iki 10 vakare
Tel.: Boulevard 9897
781 W. 18-ia gat. 2 iki 8 vak.
Tel.: Canal 279

DR. C. K. KLIAUGA
DENTISTAS
1621 So. Halsted St., Chicago, Ill.
kampas 18th St.
Valandos: 9—12 ryto ir 1—8 vak.
Phone Canal 257

Telefonas Pullman 8564
DR. P. P. ZALLYS
Lietuvio Dentistas
10901 So. Michigan Av., Roseland.
Valandos: 9 ryto iki 12 diena
Nuo 1 po pietų iki 9 vakara.

Telephone Yards 5834
DR. P. G. WIEGNER
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 iš ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Telephone Boulevard 5059
Dr. A. Juozaitis
DENTISTAS
Valandos: nuo 9 iki 9 val. vakare. Seredom 9 v. ryto iki 12. Vakareis 6—9. Nedėl. pagal sutarimą.
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

CHICAGOS ŽINIOS

Skeldyklių darbininkų kova.

Pereitą antradienio vakarą atsinaujino skeldyklių streikuojančių darbininkų kova su streiklaužiais. Toj kovoj vienas darbininkas liko mirtinai pašautas ir gal neužilgo jis mirs. Joje dalyvavo šimtai darbininkų.

Policija pabugus, kad iš to neįvyktų negeistinos pasekmės, tuojaus pasiuntė atsargos policiją iš keturių policijos stočių į tą vietą, butent, tarpe aštuonioliktos ir dvidešimt antros gatvių prie Ashland ave., kur sukilimas įvyko.

Sukilimas įvyko po to, kada Thomas Dowing, negras streiklaužys, išsitraukęs revolverį pradėjo į streikierių darbininkų minią šaudyti.

Pašautas tris kartus.

William Miller, 28 metų amžiaus, gyvenantis po num. 21-41 W. 22-ros gatvės, liko pašautas du kartus pilvan ir vieno kojos. Jis dirbo Pottinger—Flynn anglijų kompanijoje. Jį tuojaus nugalbėno į Sv. Antano Ligoninę. Jis yra labai pavojingai peršautas ir gydytojai sako, kad jis vargiai bepagy.

Pradėjus šaudyti, sako, vienas šūvis pataikė Charles Nakola namo langan, po num. 1839 So. Ashland ave., ir be mažko nenuovė tuose namuose gyvenančios Miss Fannie Mutl, 18 metų amžiaus. Kuilpka prašvilpė tik du coliu viršų jos galvos.

Pribuvus policija sugavo streiklaužį negrą ir nusivėžė jį į Maxwell policijos stočių. Policija vijosi jį kokių du bloku, kol pagaliaus sugavo. Policistų buvo atvažiuavę suviršum šimtas.

Policija tvirtina, kad negras streiklaužys įsisėdė į Ashland

ave. gatvekarį, prie 46-tos gatvės, su kitu negru, taipgi streiklaužiu. Jie buvo pasirengę važiuoti į šiaurinę miesto dalį. Ir kaip tik gatvekaris pradėjo važiuoti, tris ar keturi balti vyrai priėjo prie judviejų ir ėmė sakyti, kad jiedu yra streiklaužiai.

SUKILIMAS PRASIDĖJO GATVEKARYJ.

Negras streiklaužis, Dowing, griebėsi už savo revolverio, kad pertikrinus savo kritikus, jog juodu nėra streiklaužiai. Sukilimas atsinaujino, kada gatvekaris pradėjo važiuoti nuo 26-tos gatvės, kada vienas vyrukas pasigavęs motormono kontrollerį pradėjo eiti linkui tų dviejų negrų, streiklaužių.

Tuo tarpu gatvekaris pasileido visu smarkumu. Streiklaužis, Dowing, išsitraukė savo revolverį ir bėgo prie gatvekario durų. Jis išsėko iš gatvekario prie 22-ros gatvės.

Žmonės pasileido jį vytis.

Streiklaužis, Dowing, pribėgęs tarpdury Standard Oil pilamos stoties prie kampo. Jis iš ten pradėjo šaudyti į jį vejamus žmones ir ten jis persėvė Millerį.

Ten policija streiklaužį sugavo. Gi tuo tarpu policija telefonavo į apilinkės policijos stotis, kad atsiųstų daugiau policistų malšinti "sukilėlius".

Bet sugavus policijai streiklaužį, nebebuvo kas malšinti.

STREIKIERIŲ KOVA KITOSE MIESTUOSE.

Pranešimai rodo, kad kituose miestuose, butent, Oklahomo City, Omaha ir kitur skeldyklių streikuojančių darbininkų eina didelė kova su streiklaužiais.

Angdien streikieriai buvo užatakavę Oklahomos skeldyklinas ir kaipo to pasekmė, dešimtis streiklaužių liko pavojingai sužeista ir nemažai skeldyklių kompanijų nuosavybės sunaikinta.

Omaha mieste, Neb., taipgi nemažai pasitaiko susirėmimų streikierių su streiklaužiais. Bet visur streikieriai esti per-

galėtojai. Visuomenė taipgi visur streikieriams simpatizuoja. Daugel atsitikimuose net ir patys policistai, žinoma, kurie yra žmoniškesni, kada jų aukštesni policistai nemato, gelbsti streikieriams.

SKERDYKLŲ STREIKAS EINA SEKMINGAI.

Kaip Chicagoje, taip ir kituose miestuose streikuojantieji darbininkai tvirtai laikosi ir labai rimtai ir sekmingai veda visus streiko reikalus. Gi kompanijos iš perdaug didelio optimizmo streiko reikaluose krinta į pesimizmą. Mat jos jau pamatė, kad visi nesitiki. Jos manė, kad dabartiniam darbo laike su streikieriais jos apsidirbsį į dvi, tris dienas. O dabar, kaip pasirodo, jos turės darbininkams nusilenkti. Ir gal jau neveltis vaikšto gandai, kad buk neužilgo kompanijos paprašys darbininkus taikintis.

Iš visų vėliausių skeldyklių streiko įvykių atrodo, kad darbininkai pilnai laimės streiką, jeigu jie pajėgs dar bent kiek ilgiau streiką pratęsti ir taippat vienybės laikytis ir savo unijos viršininkų patarimų klausyti.

PASIMIRĖ PRIE MUNSAINĖS KATILŲ.

Pereito pirmadienio rytą policija rado nepažįstamo žmogaus, apie 24 metų amžiaus, lavoną namuose, po num. 629 Sibley gat. Kambarys, kuriame policija rado lavoną, buvo pilnas gazo. Gi lavonas gulėjo prie gazonio pečiuko, ant kurio buvo didelis munsainės katilas. Vienas paties gazo burneris buvo ne užsuktas. Taigi spėjama, kad munsainės bevardama katilė išsiliejo biskį ir užgesino gasą. Gi girtas žmogus to nepatėmė, jo, tat ir užtroško gazu.

SUZEIDĖ TRIS SLAUGES.

Automobilius labai pavojingai suzeidė tris St. Luke ligoninės slaugės.

VĖL BOMBA.

Užpereitą naktį susprogdino dviejų augstų namų po num. 2215 Wentworth ave. Beto sunkiai suzeidė negrą, tų namų sargą.

Lietuvių Rateliuose

BRIGHTON PARK.

Iš LSS. kuopos veikimo.

Pracitais 1921 metais mūsų kuopa dirbo rimtai organizacijos darbą, kiek jos jėgos leido. Nors buvo priešų jos darbui, bet mūsų draugų būrelis nieko nebedamas ėjo užsibriežtu keliu, laikydamas susirinkimus ir rimtai svarstydamas organizacijos reikalus. Gaila tik, kad netekome savo kuopoj net tris veiklių draugų, kurie aplinkybių verčiami turėjo mus apšaukti ir išvažiuoti Lietuvoje. Bet tikimės, kad apleidę mus jie nesiliaus ir ten darbuotis darbininkų labui.

Ateinantį sekmadienį, sausio 1 dieną, 1 val. po pietų kuopa laikys metinį savo susirinkimą Pocius svetainėje. Reikėtų, kad kiekvienas narys būtina atvyktų ir atsinėtų gerų sumanymų organizacijos labui.

Šiame susirinkime bėto bus renkama nauja valdyba ateinančioms metams ir nominuojami kandidatai į LSS. pildomąjį komitetą ir kitas įstaigas.

Rašant šiuos žodžius, man darosi liudna, kad tenka girdėti kai kuriuos draugus atsisądant organizacijos vien del to, kad esti nesupratimų tarp pačių sąjungiečių. Tiesa, tie nesupratimai yra nemalonus dalykas, bet del to rankų nuleisti nėra reikalo. Nesupratimų esti visur, atsiranda jų ir mūsų organizacijoj, bet mes savo gerais norais ir rimtu darbu mo-

kėsime vėl tuos nesupratimus pašalinti, dalykus išlyginti ir vėl solidariai veikti darbininkų kleisnės sąmonės kėlimo ir savo organizacijos stiprinimo darbą. — K. Kipšas.

NORTH SIDE.

Čia gyvuoja Rytinės Žvaigždės Susiėlpimo Klubas. Šis klubas visada rėmė ir remia visus pirmieivius užmanymus ne vien žodžiais, bet ir darbais. Jis priklauso prie North Side Draugijų Sąryšio, Chicago, Lietuvių Darbininkų Tarybos ir t. t.

Gruodžio 1 įvyko minėto klubo susirinkimas. Apkalbėjus esamuosius klubo reikalus, buvo rinkimas sekantiems metams valdybos. Ji liko išrinkta sekanti: pirm. A. Kadsel, jo padėjėju A. Sobeksis; nut. rašt. J. Makrickas, etc. Prie progos galima pažymėti, kad naujojo valdybą pateko visi jauni ir veiklūs nariai.

Minėtas klubas turi įsitačius nuosavą svetainę, kurioj daroma įvairūs mąksninimai ir susirinkimai. Klubo susirinkimai atsibuna kiekvieno mėnesio pirmos savaitės ketvirtadienio 8 val. vak. po num. 1822 Wabansia ave.

— J. Makrickas.

ROSELANDAS.

Pereitą šeštadienį, gruodžio 24, Stančiko svetainėje įvyko L. D. Namų B-vės vakaras. Buvo scenoje statoma Br. Varono "Svetimas Dievas". Samuelis ir Abraomas vaidino gerai, kiti kiek silpniau. Publikai atsilankė vidutiniškai ir užsilakė ramiai, išskirus keletą girtų, kurie ardė ramybę.

Tarpe aktų buvo du kalbėtojai, kurie turėjo agituoti už statymą svetainės Roselande, nes taip buvo nutarta susirinkime. Bet nelaimėn, vakaro rengimo komisijon pateko bolševikų "davaika", kuri pakvietė bolševikų barškalus Vikšrį ir Zalduką, kurie, vietoj agituo ti už statymą svetainės, gyrė savo kromelį ir agitavo už savo šlamštus, o Naujienas keikė ir visokių nesąmonių melavo. Gi publika iš tokios kalbos šaipės, nes "Naujienų" skaitytojai mato kasdien, kaip jos agituoja streikierių labui, ir Maskvos agentėliai negalėjo publikai akių migla apdumti.

Minėtos bendrovės šerinkinkai turėtų apsisvalyti nuo tų proto ligonių ir fanatikų bolševikėlių, ir neleistį jiems vadžioti save už nosies. Jei bolševikai nori savo propagandą vartyti, tegul nusisamdo sau svetainę ir tenai ką nori tą daro, o nelenda prie progresyvių draugijų su savo pigia svetainės statymo darbu.

Taigi Roselando lietuviai atkreipkite atydą ant to, kur mums gali tikėti bolševikai nuvesti su savo Maskvos agentais? Jie darbininkus demoralizuoja ir fanatizmą sėja. Su tokiais gaivalais bukite atsargesi, tai bus mums daug sveikiau ir savo darbą galėsime sparčiau vartyti.

—Roselandietis.

PASARGA.

skelbimą ne vėliau, kaip 9 val. vakaro.

Klaidos padarytos paskelbime, turi but atitaistos į 24 val.

Pardavimai savasčių, bižnų, automobilių, rakandų, kambarių įrengimų, atpildymai, asmenų įrengimų ir t. t. turi but iš kalno apmokam.

Norintieji pasigarsint į sekamos dienos Naujienas, turi pridurt savo pa-

Pranešimai

LSS 174 Kuopos metinis susirinkimas įvyks ateinantį sekmadienį, sausio 1 d., 1 val. po pietų A. Pocius salėje, 3824 So. Kedzie av. — Kiekvienas narys privalo atvykti, nes yra svarbių reikalų aptarti, taip jau bus rinkimas naujos valdybos ateinančioms metams. Be to bus nominuojami kandidatai į LSS Pildomąjį Komitetą ir kitas įstaigas.

—Sekr. K. Kipšas.

PRANEŠIMAI

North Sidės Draugijų Sąryšio Viešo Knygyno delegatų mėnesinis susirinkimas įvyks ketvirtadienio, gruodžio 29, 8 val. vak. Viešojo Knygyno svetainėje, 1822 Wabansia Ave. Kaudanči bus valdybos rinkimas, malonėkite visi seni ir nauji delegatai būtina atsilankyti susirinkimam.

—A. Vilis, rašt.

Chicago centralinių organizacijų—L. Paskolos apskrčio, Ek-Kareivių Susiv. Lietuvių Tarybos, Katalikų Federacijos atstovų susirinkimas bus laikomas ketverge, gruodžio 29 d. šv. Jurgio par. salėje, kaip 7:30 v. vak. Spaudos ir finansų komisijos turi parengusios projektus Lietuvos nepriklausomybės dienai, kurie reikia aptarti. Visi įvardytųjų organizacijų atstovai kviečiami atvykti.

—Ch. C. Org. Valdyba.

Lietuviška Tautiška...Draugystė Vienių taisybių su programu šeštadienį, gruodžio 31, 7:30 v. v. Melodžio salėje. Bus suvaizdinta "Kurčias žentas". Kviečiame atsilankyti.

—Komitetas.

LSS 4-tos Kuopos regulierinis susirinkimas bus laikomas šiandien, gruodžio 29 d., 8 val. vak. Fellowship House salėje, 813 W. 33rd Place. —Draugai, kiekvienas laikytis savo būtiną priedermę atvykti susirinkimam punktualiai. — Sekr.

North Side. — Vaikų dr-jelė "Bijūnėlis" gruodžio 31 d., 7:30 v. v. Liubosybės svet., 1822 W. Wabansia Ave. sulauks Naujų Metų ir turės cglatę. Vaikai išpildys gražų programą, o paskui bus smagus pasilinksminimai iki ateinančių naujų metų. Visi nuosirdžiai kviečiami atsilankyti.

—Komitetas.

Chicago Liet. Muzikantai turit visi susirinkti ketverge, gruodžio 29 d., 7:30 val. vak. į Skindiero svet. 5423 So. Wood Str., nes žada priburti muzikas virtuozas A. Liberati ir organizuos koncertinį beną, ir be to yra daug darbų ateinančiam sezonui.

—Komitetas.

Roseland. — SLA 139 Kuopa rengia teatrą ir balių Naujų Metų dieną, sausio 1, J. Stančiko salėje, 205 E. 115-ta gatvė. Bus suvaizdinta trijų veikimų komedija "Balon kritęs sausnėkselis", ir kitokiu pamarginimu, o paskui šokiai iki vėlos nakties.

—Komitetas.

S. L. Ex-Kareivių 3-čios Kuopos metinis susirinkimas bus laikomas penktadienį, gruodžio 30, 7:30 v. v. šv. Jurgio par. salėje. Visi nariai malonėsite susirinkti, turime daug svarbių reikalų aptarti.

—B. Simokaitis, sekr.

St. Charles, Ill. — Sv. Jurgio Kareivių Draugija šeštadienį, gruodžio 31, taigi Naujienas Metams sulaukti, taisy didelį balių Union Hall salėje, 70 E. Main st. Bilius prasidės kaip 7:30 v. v. ir tęsis iki vėlyvą naktį. Kviečiame vietos ir apilinkės publiką gausiai atsilankyti ir linksmai Naujus Metus sulaukti. — Komitetas.

ASMENŲ JIESKOJIMAI

JIESKAU savo sunaus Prano Norkaus, Kauno rėd, Tauragės apskr., Laukuvos par., Silvetryų kaimo. Atvažiuo Amerikon į Westville, Ill. 1912. Iš ten išvažiuo nežinia kur. Ma lonės pats atsilaukti, arba jį žinanti Tauragės apskritys, Laukuvos kaimas Silvetryų kaimo Petronėlė Norkaus.

JIESKAU draugo Edvardo Simanauko. Meldžius atsilaukti. RAMUSAS VALONIS, Monroe Hotel, 537 S. Clark St., Chicago, Ill.

JIESKO PARTNERIŲ.

JIESKAU partnerio į buėrnės ir grosernės bižn, labai gražioj vietoj. Biznis eina gerai; man vienam per sunku. Kapitalo daug nereikia, o jei kas noris, tai galės ir visą paimti. P. LABAN, 10707 Michigan Ave., Roseland, Ill. Tel.: Pullman 4228.

ISRENDAVOJIMUI

4 kambariai ant rendos: elektara, gasas, antros lubos. Klauskite ant 3-ijų lubų. B. S. 4005 S. Artesian Ave.

ISRENDAVOJIMUI flatas ant antrojo lubų, 8 ruimai, elektros ir gaso šviesa, maudynt, visas geras įtaisymas, rendos \$35.00 uktal. 5306 S. Union Ave.

STORAS ANT RENDOS; Bile koki bižn galima užsidėti. 4862 Homerlee Ave. E. Chicago, Ind.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA LIETUVAITES MERGINŲ namų darbiu — skalbimo nėra. 724 W. 19th St. F. E. YAKAS, Tel.: Canal 658

REIKIA MERGINŲ arba moters namų darbiu prie mažos šeimynos. Valgis, kambarys ir \$30 į mėnesį. 1730 S. Halsted St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA VYRŲ ATLEIKAMŲ laiku ar visą laiką. Kiekvienas vyras turys abelną subumą gali lengvai uždirbti nuo \$100 iki \$500 į mėnesį pardaviant Firmo Mortgage 8 nuosimnio Aukštinius Bondus. Patyrimas nereikalingas. Gausite čia patyrimą, kuriuom uždirbite daugiau pinigų nei uždirbate ir busite nepriugulmingi. Kreipkitės ypatingai biznio valandomis, sub. iki 8 val. vak. 1521 Haddon Ave. PALATINE Arti Milwaukee ir Division St., Chicago.

REIKALINGA darbininkų del real estate darbo pardavoti namus, žemę ir lotus, ir first mortgage ir gold bonds tai yra duodamas geras nuosimtis. Nereikalingas patyrimas. Darbas galima atlikti liuosu laiku arba ir pilnu laiku. Galima uždirbti nuo 100 iki 300 į mėnesį. Meldžiame rašyti laišką į "N." pažymėdami No. 512.

REIKIA 2,500 salesmanų pardavoti naujai išrastą patentą, kokio visame pasaulyj nėra, arba galės prisidėti su kapitalu, nes atneš didžiulį sąnaudą. Galima bus uždirbti nuo \$6,000 iki \$10,000 į metus. Fountain Paint Brush Manufacturing Co. 1623 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI buėrnė ir grosernė geroj vietoj, cash biznis, nėra knygučių, daug stako, gražūs įrengimai, pigi renda, gražus pragyvenimui kambariai užpakalių; garadžiūs 2 automobiliams, visokių tautų apgyventa. Patarčia lietuviai, kad šia proga pasinaudotų — einu į kitą bižnį. Buvu visą dieną.

LEO. J. NARBUT, 1245 S. Cicero Ave., Cicero, Ill.

COAL YARD

PARDAVIMUI didžiausias "CICERO COAL YARDS" 5 lotai, trakės, ofisai, seifas, trokai, vežimai, arkliai, kiti įtaisymai ir daugybė visokių anglių. Iš visų šonų apgyventa lietuviais ir kitom tautom. Nėra kito coal yardo. Iplaukos yra labai didelės, o biznis yra išdirbtas plačiai ir labai gerai. Didelis bargenas už \$20,000. Imokėti reikia \$16,500.

FEDERAL BOND & LAND COMPANY

1439 S. 49th Court, Cicero, 666 W. 18th Street, Chicago.

EXTRA

Pardavimui buėrnė, visas biznis arba pusė; biznis išdirbtas, eina gerai; yra trokas naujas ir visi patogumai, parduosim pigiai, nes turim važiuoti į Lietuvą. Atsilaukite Tel.: So. Chicago 7271 arba į Naujienas No. 513.

PARDAVIMUI GROSERNE

lenkų ir lietuvių apgyventa. 3244 So. Morgan St.

BEVEIK už pusę kainos pardavimui

buėrnė su groseriu tirstai apgyventa lietuvių. Biznis labai gerai eina. Listas yra geras. Rendos \$35.00 į mėnesį. 4 puikus kambariai; pagyvenimui. Kaina tik \$1,500. Vertas yra iki \$2,500; priežastis pardavimo labai svarbi. Nemokanti biznio išmokos. Kas norit bosu but ir pinigų padaryt, nepraleiskit šitos progos. Atsilaukit tuoj į J. Namon 3328 S. Halsted St.

PARDAVIMUI buėrnė ir grosernė geroj vietoj, lietuvių ir kitų tautų apgyventa. Biznis iš dirbtas labai gerai. Pardavimo priežastį patirsite ant vietos. 710 W. 33rd St.

ZIEMINI pečių (šildoma) ir pultelį parduodu pigiai; abu taip kaip nauji. Galima matyti visada po numeriu

4418 So. Troy St., JURGIS PAUKŠTIS, Lafayette 5276.

PARDAVIMUI buėrnė ir grosernė, viskas naujai įtaisyta, yra ruimai del pragyvenimo, gražioj vietoj, visokių tautų apgyventa Brighton Parkkolonijoj. Kartą parduoda naujas Fordas. Pardavimo priežastį patirsite ant vietos. 3965 Archer Ave.

PARDAVIMUI soft drink, saldinių krautuvė, su namu ar be namo, taipgi su fixtures. 4240 S. Artesian Ave.

PARDAVIMUI groseris su pagyvenimui kambariais. Rendos \$25. Atsilaukite: 2903 S. Canal St.

UŽDARAU salioną ir parduodu stiklus, registerį, barus ir kitus dalykus. Kas noris, galės pasilikti ant vietos. Savininkas važiuoja į Lietuvą. 4 metų lysas. 1715 W. 46th St.

PARDAVIMUI salionas geroj vietoj, visokių tautų apgyventa, 6 ruimai užpakalių del gyvenimo. Pigi renda. Priežastis pardavimo—nesutikimas šeimynoj. 920 W. 14th St.

PARDAVIMUI SALIUNAS 2145 W. 51st St.

PRANEŠIMAI

PARDAVIMUI SALIUNAS 2310 S. Halsted St.

PARDAVIMUI salionas su barais labai pigiai, prie Stock Yard vartų. Apgyventa lietuviams, palikuolais ir kitataučiais prie 4250 S. Ashland Ave. ir 43-tos gatvės. Pardavimo priežastis —važiuoju Lietuvoje.

PARDAVIMUI salionas labai geroj, lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Pardavimo priežastis, važiuoju Lietuvoje. Savininka galima matyti visada. 3404 S. Morgan St.

RAKANDAI

EXTRA — BARGENAS. PARDAVIMUI 4 kambarių vėliausios mados rakandai. Parduosiu visus ant karto, ar atsilaukti. Pardavimo priežastį patirsite ant vietos. 4503 S. Wood St.

PARDAVIMUI 6 kambarių rakandai gerame stovyje. Parduosiu labai pigiai. Taipgi išsirendavoja 6 kambarių flatas. Galite matyti dienomis krautuvėj prie 10707 Michigan Ave. Vakaras 145 E. 111 St. Tel.: Pullman 4228.

PARDAVIMUI 4 kambarių rakandai, už \$90.00. Renda \$12.00 į mėnesį. Atsilaukite po 4 val. po pietų. 2226 W. 22nd St. Ant viršaus iš užpakaliu.

AUTOMOBILIAI

PARDAVIMUI geras automobilis pigiai, arba mainysiu ant loto. Yra geroj vietoj. Atsilaukite pas SZEMET & LUCAS 4217 Archer Ave.

NAUJŲ METŲ dovana, kas pasiskubins — bus pirmenis. Pardavimui 1½ trokas Smith formos, gerame stovyje. Parduosiu už pirmą pasiūlymą. Atsilaukite: GEDEIKO 1606 S. Halsted St.

NAMAI-ZEME.

PARDAVIMUI AR ISMAINYMUAI ant prapertis žemė su budinkais 12 desimtinų Lietuvoj. Prie tam randasi didelis sodas, labai gražioj vietoj. Bagužiškį kaime, šildavos valsc. Raseinių apskr. S. F. Shinkus, 3066 E. 92nd St., 3-as aukštas Union Bank Bldg. Tel.: So. Chicago 7679.

MAINOME, parduodame namus, farmas, buėrnes, automobilius ir kitokius biznis; turime namų didžiuliam pasirinkime visose dalyse miestu. Taipgi apbrudžiame visokius turtus nuo ugnies, pavojimo, užnašimo ir kitokių nelaimių. Kreipkitės. BRIDGEPORT REAL ESTATE CO. 3328 S. Halsted N. W. Cor. 33rd St. Pl.

MOKYKLOS

MOKINKIS

Design ir pasisiuti sau drapanas.

Mokiname: patrinų padarymą, kirpimo, pritaikymo ir siuvimo; klesos, dienomis ir vakarais. Specialis skyrius mokiniui operuoti siuvamą mašiną. Mašiną varo augta elektros spēka, kaip kad krautųj šapose.

Master Sewing School

Principipas JOS F. KASNICKA 190 North State St. Kampas Lake St. 4-fl.

P-lės E. KAZLAUSKAITĖS